

GAZDASÁGI LAPOK

Alapította KORZMICS LÁSZLÓ
1848-ban.

MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

VEZÉRLELVÉNY: Hozzunk meg gazdálkodás helyes irányítását.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:	
Egész évre	16 kor.
Fél évre	8
Negyed évre.	4

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Múzeum-körút 7. sz.
Az „Állattenyésztési és Tejgazdasági Lapok” ingyen mellékletével.
A lap szellemi részét illető költségek a szerkesztőséghez, az előfizetési és hirdetési pánoszok a kiadóhivatashoz tartoznak.

HIRDETÉSEKET a lap kiadóhivatala veszi fel. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Hirdetési feltételek jutányos áron fogadhatók el.

Az e lapokban foglalt czikkekért minden utánnyomási jog fenntartva.
Kéziratokat a Szerkesztőség nem ad vissza.

Előfizetési felhívás!

TARTALOM.

	Lap
Előfizetési felhívás	397
Szemle. V.	397
Törzsa. A „Vihar” csúszó szeszvessései. — Daróczy László	397
A méhmelles szarvas ivőjeje. — Ordódy Lajos	399
Kézi Kapálás motorral. — Ordódy Lajos	399
Egértirás székfűvel. — Ordódy Lajos	399
Az életrajzi képek. — Ordódy Lajos	399
Egy kollennel burgonya belélegző a bacillusok elszáradása vagy gyérülése. — Ordódy Lajos	399
A „Kocsonya” honyolási irányzata. — Ordódy Lajos	399
Kivessző árnyékolóiról a pótlás módjáról. — Ordódy Lajos	399
Calville grand Duc alma és Van Demen birskörte	399
Könyvtártervezés. Kodály-féle Gazd. Zsebkönyv. — Az Állatorvosi Elősegély. — Praktische Milch-wirtschaft.	399
Kérdések és feleletek.	399
Kérdések: Vadhalásos évek mi mi lehet. Vagy hisz ökor lakarmány? J. Gy. — Kisvárdai szőlők. V. P. — Lőnérvölgyi etetés. Z. Gy. — Méretek a tehénállományban. E. E. — Tízszázhusz könyvi beutalás. H. B. — Azurin — mint permittens és csávázó szer. G. S. — Bovermat csatlakozó mint fedő-lakarmány. T. A. — Legelő értékelés megbeszélése. Gy. V. — Vöröshere termékek banyalásba gördése szintén után. D. Gy.	399
Feleletek: Árak szerződése követeltó aratógépekhez. D. F. — Mit tegyek a kukorica lisztgyártásom elhagyása után? P. — A példányok irása. D. J. — Dr. R. — e. — Radocsa Gyula. S. B. — Mennyi tavaszba valóm számítható egy földre. D. F. — Thomassalak vegylenőző alkalmazása. Előző G. — e. — Mennyi egy bushel. — Ártalmos rovarok. G. — e. — Császár V. Géza. — Alkalmi állatok kizárása. S. B. — Akácos kivétel. B. D. F.	399
Hírek.	399
Apró szakközlemények.	399

a Gazdasági Lapok 60-dik évfolyamára és annak mellékletére az Állattenyésztési és Tejgazdasági Lapok-ra.

Ez utóbbi önállóan is megjelenik és mint önálló lap a VIII-ik évfolyamába lép. Daczára annak, hogy a lapkiállítási költségek a jövő évben tetemesen emelkedtek, mi miatt más szaklapok az előfizetési árat tetemesen felemelték, mi maradunk a régi árak mellett, — de azzal a megjegyzéssel, hogy semmiféle kedvezményt ezúttal adni képesek nem vagyunk.

Előfizetési árak:

A „Gazdasági Lapok”-ra mellékletével, az „Állattenyésztési és Tejgazdasági Lapok”-kal együtt:
Egész évre 16 korona. Fél évre 8 korona. Negyed évre 4 korona.
Az „Állattenyésztési és Tejgazdasági Lapok”-ra külön
Egész évre 10 korona. Fél évre 5 korona.

A Gazdasági Lapok és az Állattenyésztési és Tejgazdasági Lapok kiadóhivatala Budapest, IV., Múzeum-körút 7.

Tartalékkal értesítjük t. előfizetőinket, hogy a „Gazdasági Lapok” idei évfolyamának 1., 2., 7., 8., 9., 10., 11., 15., 16., 17., 18. és 19. lapszáma teljesen elfogyott, s így megkezdésüknek és számuknak illetéget eléget nem lehetünk. A kiadóhivatal.

Megjegyzés. A „Gazdasági Lapok”-ra vagy annak mellékletére „Az Állattenyésztési és Tejgazdasági Lapok”-ra és a Kodály-féle szemlépára ugyanazon postautalvány használható fel, de kérjük azt alázatosan és nem kívánunk törlésével megjelölni. Az előfizetés megújítására kérjük lehetőleg a régi czimszalagot foglarszítani a szelvényre. Így az előfizetés gyorsabb és hibátlanabb.

SZEMLE.

(Vetésünk állapota. — Rezerváljunk tavaszi vetőmagot a vetetlen és netán kivessző vetések után őrösen maradó földekre. — A kiegyezés hatása növényi és állati termelésünk irányára. — Előke-szálekek a 10 év múlva bekövetkező vámelkülönítéshöz.)

gyobb től csak januárban fog bekövetkezni és későn lesz a kitarvaszodás Jupiternek állása következtében. Ekként jósolt a Meteor. És mi történt? 16. 18-án 8-10 fokos kemény fagyok voltak. Erre jött 19-én egy vékony hó-bunda és 20-án ez is oltvának indult. Karácsony előtt már havazott. A mi parasztlagulánk szerint akkor nem lesz kései tavaszodás. Ne is legyen!

kell előrelátónak lennünk és tartalék-vetőmagvagról gondoskodnunk.

A december hó első felének enyhésége ellen semmi panasz. Enyhének enyhe volt, de korántsem annyira meleg, hogy a buzak szembetűnően fejlődhetik volna. Ki-ki tolta magát az első levél, most már kevésbé meleg földeken is, arról téve bizonyoságot, hogy a vetőmag nem pusztult el; de azért a reménység most is csak abban áll, hogy megkapják-e vetésünk a föld erős meglagyása nélkül, a meleg hó-bundát? Ha igen, akkor mentve vagyunk, ha nem, akkor egy nagy kérdőjellel nézünk a tavasz felé. Meteor, a magyar időjós büszke lehet rá, hogy december 7-ikére megjósolt esője kiadó mértékben be is következett. 23-ikára fagyos napok jósolt, — de csak akkor, hogy ha a napon ciklonos hatások állanak be; ha ezek elmaradnak, akkor a na-

Nincs biztos statisztikánk arra nézve, hogy mennyi föld maradt Magyarországon az őszszel vetetlen, mert még november végén is vetettek. De nem ártana ezeket az adatokat összeszedni. Magánérteléseink szerint ez a terület még mindig jelentékeny. Ezeket a vetetlen földeket tavaszüzavával, árpával, zabbal és kukoricával kell majd bevetni. Tavaszüza magát többfelől fordultak a kormányhoz, mert a magán forgalomban nincs. De ha be is szerez az állam, az előrelátólag remé drága lesz. Hogy a későn bevetett búzák helyébe is lesz-e szükség újra-vetés, azt még nem tudjuk; de okvetlenül

A kiegyezést nálunk is és oda át Ausztriába is úgy látszik, hogy nyelbe ütök. Tíz esztendőre tehát az új vámtarifa hatása alatt leszünk és jó buza, rozs és kukorica árakra számíthatunk, mert a védő vámkor felemelik e czikkek árait. Egész természetesen, hogy minden spekuláns gazda — és melyik ne spekulálna, — igyekszik minél több búzát, rozst és kukoricát vetni, elhagyva azokat a termelési ágakat, a melyek nem jól jövedelmeznek. Csak hogy a természetnek is van beleszólása ebbe a spekulációba, mert az úgynevezett elemi csapások határt szabnak az ilyetén terjeszkedésnek; de ellene van ennek a föld ereje is, a melyivel elődeink és mi kíméletlenül bántunk. Csak a kitűnő, vagy jól hízalt földeken van a forgó a gazda hatalmában, csak ezeken lehet egyik és másik termelési ágat erőlködés nélkül kiterjeszteni; de ott, a hol zsaroltak és zsaroltunk, benne kell maradni a vetés forgóban, mert rövid idő

Veszünk

Lócernamagot

arankamentes és nagyarankamentes

lőheremagot

a legmagasabb árakon.

Lóheremagból kérünk 5 kilós mintát utánvétel mellett.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

BUDAPEST

V., Alkotmány-utca 31.

alatt oda jutunk, hogy a föld csak nagyon keveskét ad. Segíthet ugyan a gazda magán, veit kereskedelmi trágyákkal is, — de ezeknek arát úgy felhajtották, hogy meggondolandó igénybe vehetjük-e? Például a chilis-létróm, a melynek hatása a sovány földeken szembetűnő, már 16 forint felé jár, a mi visszariaszító.

*

A kiegyezés és vele kapcsolatos vámtarifája, de meg a kormányának egészséges politikája, úgy itthon, mint a Lajtánul az állattenyésztésre nézve is nagyon kedvező. Nem szabad magunkat konfundálni azzal, hogy most összesen olcsó — szinte eladhatlan lett a marha és a birka. A legnagyobb erőfeszítéssel kell azon lennünk, hogy minél több jószágot, minél jobban tarthassunk. Sovány földeken minden két és fél magyar holdon egy db számos marhát, közép jó földeken minden 4 holdon egy db számos marhát és természetül nagyon jó földeken is minden 6 magyar holdon egy-egy számos marhát kell tartanunk. Ennek megfelelőleg kell a takarmányt is természetűnk. A nitrogén tartalmu takarmányok here, luczerna, búkköny, a legértékesebbek. Mindent el kell követni, hogy földeink ezekből sokat teremjenek. A specifikus magyar takarmányok, a csalámadéknak tág teret kell hagyunk, de a kukoricaszárát is feldolgozva eltenünk, és ennek segítségével a termelt kukoricaszemet is lehetőleg fölvetünk. Így azután lehet sok és jó marhánk és lehet tömredék trágyánk, s ha ez van, akkor a gabnagatárak is jól meg fognak telni. De akár mint vélekedik bárki, hogy lesz-e külön vámtariffánk 10 év múlva, minden gazda számoljon azzal a lehetőséggel, hogy lesz. Ha pedig ezen annyira óhajtott vámelkülönítés be fog következni, akkor ne számíton ám a magyar gazda arra, hogy 10 forint és azon felül fogja eladni a buzáját, rozsát és 6—7 frton a kukoricáját; ha csak az Egyesült Államok és Argentína nem süllyednek el a 10 év alatt a tengerbe.

De mert el kell akkor vesztenünk az osztrák fogyasztó piacot, a hová most vámenten nem bemehtünk, akkor erős vámkol hályedtt országokba kell kivitelünkkel behatolnunk és a vámot megfizetnünk. Akkor a 8 frtos buza, 6 frtos rozs és 5 frtos kukoricaárak lesznek a maximumok, egyes nagy ritka eseteket kivéve, mikor általános rossz világtermés van.

Arról se ábrándozzunk, hogy akkor a hizott marhaárak 40—50 kr elősúly szerint fognának mozogni. Nem mondjuk, hogy ugy esz mint Románia és Szerbiában, a hol ennek

a fele is már drágaságsszamba megy, de tényleg messze leszünk ezektől a mostani áraktól.

A magyar gazdának akkor másként kell gazdálkodnia. Át kell mennie nagyszabásban a teigazdaságra és vajtermelő államnak csapni föl, mert ez a czikk akadálytalanul értékesíthető a nagy világpiacpon. Igen, de ehhez nagy tehénállomány és jól tejelő tehénállomány kell. Mindent el kell követnünk, hogy a jelenlegi tehénállományt e 10 év alatt meglegyen háromszorozva, és hogy a mostani rosszul tejelő fajtainkat megjavítsuk. Ez az állam és a magánosok feladata egyaránt. Ha tehát a 10 év múlva rázkódtatás nélkül akarunk átmenni az elkülönített vámenterületre, vagy Ausztriával egy jó szerződést kötni akarunk, akkor előbb legyenek istállóink tele jó fejős tehennel, és legyen minden előkészítve, megterve egy nagyszabásu vajkivitel megalkotásához. Ehhez pedig 10 év inkább kevés, mint sok.

Nemcsak ebből állanak leendő előkészületeink a jövő gazdasági berendezkedésre nézve, de ez a sarkalatos! Ez a fő! Így tesz most is a belga, a holland gazda, a kinek túrni kell azt, hogy kormányzatuk részint az ipar, részint a kereskedelem érdekében a szabadkereskedelmi politikát folytat, és azért e nemzettek mezőgazdasága mégis virágzó. Földjük — sik vidéken — hektáronként (2780 négyzetűl) 7—8000 koronán forog, a mitől mi még nagyon messze vagyunk, még az áldott földdel bíró Bácskában is. 10 év múlva mi is a szabadkereskedelmi rendszer uralma alá kerülünk, — azaz csak az egyoldalúba. Az ipar védve lesz a mezőgazdaság pedig szabadjárta lesz ereszteve, ugy mint eddig nálunk volt és a mint most Amerikában van. Már most kell lassan alkalmazkodnunk ehhez a várható új állapothoz.

y.

A mechanikai szántás jövője.

Szósztárykodikás lenne a eselőd és munkásoknak mindinkább elégtelenné válna miatt hosszas dissertációkat tartani: csak annyit kívánok megjegyezni, hogy a visszavándorlásban túlságosan bízakodni hiba lenne. A visszatérő fölös kezeket elfogya nyelni és még ennél is többet fog magához szivni a fejlődésnek induló ipar és bányászat idehazais.

Nézetem szerint tehát a felszűréség meg fog maradni, sőt még imminensebb lesz a jövőben is.

Aztán a fogat erős is drágul. A jó jármos ökor és a jó ígláló mód nélkül emelkedtek árban. Még nem rég ideje 4 koronával vettünk

van-e? Ebben sem bizakodhatunk. Gyerünk lássunk hozzá, és tegyünk meg mindent magunk, a mit csak tenni tudunk.

Kimentünk az istállóba. Ott állott a mások eleven, vig, szép állat a két strajfa között, elhuzta magát egy méternyire a jászoltól, és sebes lehelettel mereven bámult maga elé. Megtapogattam a füleit. Jég hidegek. Még a testét. Jég hideg. De leghidegebb volt a hasa.

Hamar csutakolni! Ide hat embert! Három innen, három a túl oldalról, kezdjük meg szaporán a munkát! A hat ember neki állott és járt a szalmacsutak kezükben szaporán. Egy óráig meg nem állottunk. Az emberek homlokáról csak ugy dúlt az izzadság, de szegény Vihar, aki ezt a csutakolást nagy békességgel tűrte, nem tudott fölmelegedni. Hidegek maradtak a fülek. Hidegek a testrészek.

Meg kell jártnai! szolt a másik kommandó. Bepolyáztuk nagy pokróczba és egy óráig jártattuk. Ganajolt-e? Igen, volt a válasz. Hát vizelt-e? — Nem.

számításba a termelési költségeknél egy igaz napot. Hol vagyunk már ettől?

A gazdák szivesen megadnának egy magyar hold fölcsántásáért 6 koronát, főleg szárazságokban, mikor az ökor fagyut izzad és még sem tud haladni.

Epen nem esoda, ha ebben az esztendőben nálunk mindenféle alakban jelentkeznek a mechanikai szántásra irányuló törekvések. A Fowler rendszerű gőzkék tulajdonosai igyekeznek a több tagu eketestekkel a sekély szántást meghonosítani. Ez a törekvés nagy haladást is tesz az uradalmakban. Latifundiumok, melyek 1—2 vagy ennél is több gőzeket összevont területeken, tehát a sok hazatonalán sétáltatás mellőzésével foglalkoztathatnak, ma már a szántásokhoz alig használhatnak fogatos erőt. A gőzke fölcsánt minden fölcsántandó területet, legyen az akár mely, akár sekélyszántás. Az idén a szárazságnak fittató hálóját az ilyenek berendezett uradalmak. Föl vannak szántva tavasz alá az összes területek.

A számításba, a miket a Fowler-féle gőzekék sekélyszántásának költségeire nézve tesznek, oda lyukadnak ki, hogy drága. De ez a drágaság mindinkább enyhül, a szerint, a mint a cseleddér és a vonóerő beszerzési ára és a takarmányárak emelkednek. Az idén például épen nem volt drága, sőt elmondhatjuk, hogy a többi gazdához képest boldogok voltak azok, a kik gőzkekkel szánthattak az idén, midőn a többinek azt csak igrig szemmel nézni kellett.

A mit a nagy latifundiumok megtettek, azad nem képes utánozni már a szétszórt nagy uradalom sem, ép ugy nem a középbirtok, a kisbirtokról nem is beszélve.

Ennek tulajdonítható, hogy pár év óta napról-napra hallunk fölmerülni *magánjáró* gőz- és benzintorosok ekékről. Először az angol Ivel-motor próbálkozott az ország több pontján 1906-ban. Nem tudott rokonszenvennt kelteni. A plajbás birálatát a nagy benzinköltség nem bírta meg. A folyó évben nagy szenzáczióval lépett föl az Első Magyar Gazdasági Gépyár magánjáró gőzkeje. Sok gazdának megtetszett és lapunkban is sok dicseretet irtak róla elfogulatlanok ismert gazdák.

De a sasonnak immár vége és fölhangzik a kritika. Kissé sok szentet fogyaszt, a mi a szénárak mai emelkedése mellett meggondolandó. Partos táblákon kiolvad a biztonsági ölomdugó a kazonból s puha földben sem tud haladni. Ezt a kritikát hallottuk oly gazdáktól, a kik beszerzettek.

Erre aztán jöttek az amerikai magánjárók.

TÁRCZA.

A „Vihar” csikó szenvedései.

Reggel 8 órakor bekopogtat a János koscsis és jelenti: — Tekintetes uram! A Vihar csikó rosszul van. Még 6 órakor rendesen megett a takarmány porcióját és zabját, s most nem találja a helyét. Hol föláll, hol lefelcsik. Hánykolódik a földön. Valami nagy baja van.

Hű! A kutya fáját! A Viharnak kólikája van! No, szép dolog lenne, ha az a szép állat, a melyet 4 és fél esztendeig babusgattunk, neveltünk, most hirtelen elpusztulna. Anyja Favory tipiczai kanca, apja Vihar angol félvér mén, gróf Pálffy József szomolányi angol félvér méneséből. Jó származás. Kifogástalan test és temperamentum! És most csak 12 koronával számoljon be a bórért?!

Mit tegyünk János? Mire? az állatorvos kijön 14 kilométerről, addig sok idő telik. Addig szegény Vihar elpusztulhat. Aztán otthon

Bevittük a Vihart újra az istállóba. Csutakolták meg meggyeszer. Ujra ment a csutakolás az emberek agyon izzadságig, — de a Vihar csak nem melegedett föl egy csep-pet sem.

Magára hagytuk egy kissé!

A mint a Vihar észrevette, hogy nem kinozzuk tovább, átadta magát fájdalomnak. Kezdetre nem találta a helyét. Aztán lefekvészi mozdulatokat tett; végre lefeküdt. E nem maradt ám veszteg. Elkezdett hanykolódni és hanykolódás után a hátára fektüni egy lábával az égnek. Nagyokat nyögött közbe.

Kinos volt ezt nézni. Majd felugrott. Egy pár percig veszteg volt, aztán lefeküdt újra. Megint tátongat a lábát az ég felé. És így ment ez sokáig.

Kimondhatatlan fájdalom kinozhatta szegény Vihart, mert oly keserveket nyögött, hogy a legkeményebb szívű emberek is meg kellett sajnálni.

Mit tegyünk? Tanácskoztunk. A kovács a

Szivattyúk és Mérlegek

Különlegességi gyár

GARVENSWERKE

Központi igazgatás

Bécs, II., Handelsplatz No. 130.

Városi mintaraktár: Garvens W

Bécs, I., Schwarzenbergstr. 6.

Több ezézt ezzel kísérletet. Ezeknek működése is száraz időben sikertelenteken nagyon dicsérve volt. Odáig nem jutott a kritika, hogy a szénfogyasztás is számszerűleg kimutassa, — de legyen bár oly szék a munka száraz időben és sikon, az a körülmény, hogy azott puha földön szinte legyőzhetlen természeti akadályai vannak, némileg korlátozza hasznavehetőségüket.

Jött ezután a bajai Kőszeghy-féle találmány. A benzinnemotors kaparó-gép. Erről Latinovics Pál bácskai birtokos tollából egy szenczációsának mondható közlemény jelent meg lapunkban. A szántás költségeit m. holdanként 3 korona 80 fillérré becsülte e közlemény írja.

A közlemény az olvasókra nézve meszerűnek tűnt föl. Ilyen előzetes kísérleteknek foglalkoztatták a gazdák elméit, a kiknek a mai szociális viszonyok között a mechanikai szántás kérdésének előnyös megoldása, kergetődzött agyaikban.

A barszmegeyi gazdák első gőzeke szövetkezetének december hó 3-án tartott ülése is behatóan foglalkozott e kérdésekkel. A szövetkezet fáradhatlan ügyvezető igazgatója, Razgha Ernő tette meg jelentését, mely szerint az idej kedvező ár folytán a szövetkezet 4-ik évének fennállása után a gőzeke vételárának törlesztése a kiindulási pontosszolgált törlesztési terv alapján, már majdnem teljesen befejezetnek tekinthető. A magyar holdanként és hüvelykműlységenként 60 kr. szántási és 70 kr. grubberzési egységár mellett a gőzeke vételára 4—5 év alatt teljesen letörleszthető, ez volt a kiindulási pont és be is vált.

Razgha Ernő az ülésen most már azzal az indítványval állott elő, hogy a szövetkezet vegyen meg két Fowler-féle gőzekeit, még pedig azzal a céllal, hogy a sekélyszántást is gőzekekkel végezzük; apasszuk a drága fogatos erő és eselődélszámot, — s ha a 21 szövetkezeti tagnál most egy 20—20 lőerejű Fowler gőzeke elvezette a mélyszántásokat és tesz e mellett collossalis utazásokat, a 3 gőzeke segítségével kisebb körzetek alakíthatók és a nagy uradalmak gőzeke szántási módszere a közénbirtokokban is meghonosítható.

Az indítvány a tagok egy részének tetszett, másoknak azonban nem. A vitaközásnak az lett a vége, hogy bár a megoldás e módja sympathikus, de mielőtt e részletekbe a szövetkezet behatolna, vizsgálja meg azt, hogy

a sekélyszántást nem lehetne-e megoldani a különféle magánjárókkal. Főleg a Kőszeghy-féle motorról elmondottak ingerelték a szövetkezeti tagok kíváncsiságát és indítványba ment, hogy Razgha Ernő és Símek Samu szövetkezeti tagokat a szövetkezet felkérte, hogy menjenek el Bajára és személyesen győződjenek meg arról, hogy mi igaz a dologban?

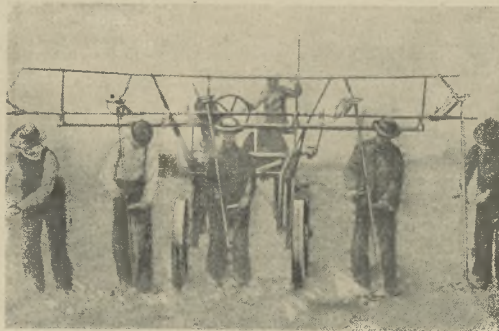
Az ige csakhamar testté lón.

Már 10-én ezt a sürgőnyt kaptam Bajáról:

Ordódy Lajos urnak

Budapest.

A Kőszeghy eke lapodban irtaknak teljesen megfelel, sőt a rászás sem oly nagy. E gép gazdaságunkat teljesen átalakítja s reményilem nyomásztóbb viszonyok között is biztosítja létünket. Levélben bővebben. Razgha.

161-ik ábra. Kézi kapálás motorral

A levélre azonban nem volt szükség. Sikertült személyesen összejönnünk és Razgha Ernő ur ezeket mondotta el nekem:

Fél napig dolgozott előttünk Baján a gép. A motor alapelve, hogy kaparva művelni a földet és ez által meg van a támasza is, csekély önsúlylyal bírhat. A föld megművelése sokféle mélységre állítással kifogástalan. A föld azott volta és hajlasi viszonyai nem alterálják. Erőfoktése nagy. Szemeink előtt összetört egy kemény határkövet. Igaz, hogy a kapa is beletört. A műhely udvarának köves talaját is felszaggatta. A rászás elkerülése végett elliptikus orótvitel lesz a módosítás. A benzinnemotor 15 lőerő helyett 30 lőereőségre lesz fokozva. Számításaink szerint egy magyar hold megművelése 5 K 80—6

koronába fog kerülni. Ez kielégítő. A gép jövő tavaszon javított formájában be lesz mutatva a szövetkezetnek, a mely azt huzamosabb ideig megfigyelheti. Nézetünk szerint a föld mechanikai művelésének nehéz problémáját ez a gép kitünően megoldotta. Idáig Razgha ur.

Nem fűzők hozzá semmi megjegyzést, de előre örülök annak, hogy szövetkezetünknek módjában lesz az újdonságot a huzamos ideig tartó kísérletek megfigyelhetni. Minden egyéni véleménynyel szemben az igazán döntő, ez a próba lesz. Ordódy Lajos.

Kézi kapálás motorral.

Az Amerikai Egyesült-Államok gazdasági departementjának 1906. évi Evkönyve ráutal egy új kapálógépre, a mely hivatala legyen a kapásnövények és különösen a répának olcsó művelését lehetővé tenni. Hivatkozunk az 161. ábrára és annak figyelemmel kísérésére, megfogjuk érteni az újításnak lényegét. A gépet a gypatművelésre eszelték ki, a mely növényt 10 millió hektáron termelik Amerikában, de kellő átalakításokkal más kapásnövényeknél is használható. 5 kapa működik, mindegyik egy-egy munkás által kezelve. A rudak alján forgó fémlap van. Ezek végzik a kapálást. A munkás tetszésétől függ, hogy milyen mélyen éressze le a kapát a földbe. A forgó kapák működéséhez az erőt egy gázolin gép szolgáltatja. Az emberi kéz csak igazítja. A gázolin gép szolgáltatja a haladás-hoz szükséges mozgató erőt is. A gázolin gép előtt alkalmazott keretből vitetik át az erőt a forgó kapákra. Állítólag a gypatművelvényeken, a hol ezt a gépet már használják, egy forgó kapa 5—6 annyi végez, mint egy kapás a régi mód szerint. A gondolat elmés és a mai munkásviszonyok mellett egy cseppet sem lenne meglepő, ha világszerte gyorsan elterjedne ezen érdekes találmány.

Egerirtás szénkénnel.

Az ország nagy részének gazdáira nézve emlékezetes marad az 1906-ik termelési év ősze, a melyben az egerek milliárdjai pusztították az országot egy nagy területét. Azon rész az országnak, a melyek akkor megkímélve lettek ezen csapástól, az idej 1907. évben szenvedik ezt a kalamitást. Így halljuk,

ki fél doktor: — Meleg párákkal kell hatni a vaszurájára. Klisztr kel neki — mondja az öreg gazda. A keserű só sem lenne tán rossz.

Feltem én.

Próbáljunk meg tehát mindent!

Keddtünk a keserű sóval. Jó két marokkal feloldottunk vagy két liter vízben és sörös palackból töltöttünk oldadt a szájába. Szegény Vihar nem akarta sehogysen lenyelni. Csak a szájában tartogatta.

De muszáj! Volt a rendelet és addig tartotta a hat kez a Vihar lejt a magasba, míg csak nyeldekéjét nem láttuk mozogni. Lenyelte. Jól van!

No most elő a klisztr! Igen ám! De a hogy az már ilyenkor lenni szokott, hát hátul több csurgott ki a szappanos vízből, mint elől. Nem járt a kutyaházi.

Félre kell dobni! Elő az irrigator! Betöltük a kaucsuk ösveget jó messzire a Vihar végebe, magásra tartottuk a kis tartányt, és becsurgattuk a szappanos vizet.

Ez is meg volt.

No most pároljuk a vaszuráját! Forró vizet töltöttünk egy faosbörbe és a meleg pára felhőben tartottuk a pakróczokkal letakart állatot.

Most vártuk a hatást!

Az egyenlő volt a semmivel. Már delet harangoztak és a Vihar újra megkezdte hanykolódását. Szívfaesáro látvány volt a szegény állat kiindulása. Rugott, kapált a lábával. Útötte a faldeszkát; kiszabadítottunk környezetéből mindent és folyton rakogattuk alá a félre turt puha aljazót.

Délután négy óra és még semmi!

Az öreg gazda ekkor azzal az indítványval állott elő, hogy állítsuk a trágyatelepre. Annak meleg párája megindítja a vizeletet. Próbáljuk meg! Ástunk egy nagy gödröt a trágyatelepre. Szegény Vihart belevezettük. Egy darab ideig csak állott ott szegény nagy békéttárral. Aztán lefeküdt. De ugy lefeküdt, akár csak élettelen lett volna már.

Nem lesz ebből semmi! Szegény Vihar elpusztul. Holnap már ott fog lógni a bőre a palláson.

Mit tegyünk?

Utolsó remédium!

János ülj föl a Viharra és nyargald meg erősen! — adtam ki a rendeletet. János szót fogadott. Alig birtok szegény Vihart a trágyagödörből kizavarni. Addig emelgettük, míg csak lábra állott.

**Tavaszbuzát
Tavaszcroszt
Tavaszbükkönynt**

VESZ HALDEK

magánykereskedése
József főherczeg
6 cs. és klr. fensége
udvari szállítója

Budapest, V. ker., Bálvány-utca 6. sz.

hogy Fehérmegye déli részében és Debreczen vidékén pusztítottak az őszszel az egerek.

Sok mindenféle árkanumot ajánlanak a mező egerek irtására, — de nem kell ám azok mindegyikében binni. Így például volt már egy egér évem a hinkori a Löffler-féle tipus-bacizillust használtam nagyban, teljes eredménytelenséggel.

Az 1906-ik év őszén volt alkalmam sokféle próbát tennem. Már aratás után hemzsegték az egerek a keresztekben és a tarlókon; de főleg a heretáblákban. A buza és rozs vetésekben gyorsan befészkeltek magukat és a mint a buza és rozs kikelt, megkezdették pusztításait. Napról-napra szemmel láthatólag nagyobbodtak az egérfoltok s aggódva néztük, mint lyukgatók ki rostaszzerűleg az egerek fészke körül a földet. Ezek a rostaszzerűleg kilyukgatók voltak jellegzetesek. Egy egérsalád megfészkelte magát a tábla egy pontján, és $1\frac{1}{2}$ —2 arasz mély üregben gizzagzal kipárnázta a fészket és ott a sok egérfiókot. Ebből a tanyából minden irányban fantasztikus rajzolathat csinálta az úgynevezett egérutakat, a melyek egyes pontjain lyukakat kapar ki magának. A mint az 1906. évi egérvádszát alkalmával megfigyeltem, az ily módon létrejött nagy egérfoltban 2—300 lyuk is van, a melyeket a szépen megcsinált egérutak kötik egymással össze. Az egérutak és a rajtok levő lyukak arra valók, hogy ha üldöző jön, villámgyorsan juthassanak menekékeikbe. De ritkán van több egy fészkenél. Mert midőn az egérsalád fiait és leányait fölnevelte, a mi rém hamar megy, — azok párokban tovább állnak és új fészket készítenek maguknak, a melyet aztán az előbb leírt módon utakkal és buvólyukakkal látnak el.

Midőn vetéseim és főleg luczernásaim és heréseim nagymérvű rongálását láttam és meggyőződtem róla, hogy az a 6 napos eső, a mely az egerek legbiztosabb elpusztítója, sehogyan sem akar megjönni, mikor láttam, hogy az ezer meg ezer fekete varjú nőtly egyetlen az egérfogdosásban s hogy tölük segítséget nem remélhetek, hozzáálltam a védekezéshez.

A legkényelmesebbnek látszott, — olesó is volt és kevés napszámot követelt az *arsénés árpa*. Szolgabírói engedéllyel nagyban vásároltuk a drogúistáktól, a kik nagyon jó efféle árpázületet csináltak. Október végén hozzáálltam a mérgezett arzenavasavas árpa elhelyezéséhez, — a lyukakba kis kanalakkal szórva két-három magot. Az eredmény egyenlő volt a nullával. 185 hold búzát mérgeztem meg ekként, — de az egérpusztulás-

nak nyoma sem látszott. Az aratás előtt az így mérgezett táblákon mintegy 30% üres folt volt. Heréseimet nem is mertem ekként kezelni, mert féltem, hogy a mérgezett árpat a jövő évben véletlenül a takarmánnyal a jószág is megeheti, a minek beláthatlan következményei lehetnek volna.

Látva buzám és heréseim folytonos pusztulását, radikálisabban eljárás szükségét láttam. Eszembe jutott, hogy egy ízben a Deutsche Illustrirte landw. Zeitungban azt olvastam, hogy egy német gazda jó eredménnyel használta a szénkéneget. Arra is emlékeztem, hogy az a német gazda előbb az egérfoltok összes lyukait beverte és a másnap nyitva talált kevés lyukban alkalmazta csak a szénkéneget. A dolog előttem észszűrnek látszott.

Próbákép megkezdtem egy 6 és fél magyar holdas rozs táblával. Az egérfoltok e táblán mintegy egyhatod részét képezték az összes területnek. 1906. november első napjában megkezdtem a munkát. Napszámokkal (akkor 60 fillér volt a napszám) a lyukakat előbb bevertem kapafejvel, és másnap az úra kinyílt lyukakba egy-egy evőkanál szénkéneget öntöttem, mi megtörténvén, a nyílást kapafejvel újra bevertem. Három nap múlva az eljárást megismételtem, mikor is már csak $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{3}$ -oda volt meg a lyukaknak, és ezekbe újra szénkéneget adtam. Többé egér lyuk abban az évben ezen a táblán nem volt látható, s tavasszal a rozs teljesen zárt fölnekülti volt. Ebből láttam, hogy az eljárás tökéletes. Ekkor hozzáfogtam ugyanily módon egy 35 holdas buza táblához, a mely legkorábbi betétem, csunyaló össze volt lyukgató. Ugyanaz volt az eredmény, a mi a rozsnál.

És végre nagyon szívesen fekdét egy 26 holdas luczerna tábla, a melyen lyuk-lyuk mellett volt.

Ennek a felét voltam csak képes ily módon kiszénkénegezni, másik feléhez midőn belefogtam erős fagyok jöttek, és a lyukbeverés, a mi az eljárásnak egyik fő kelléke, nem volt eszközölhető.

Tehát csak 6 és fél hold rozsozt, 35 hold búzát és 13 hold luczernát voltam képes szénkéneggel kezelni.

Ezen mindössze 54 és fél hold területen a kiadás a következők volt:

6 hordó szénkéneget	162 korona
Napszámok	240 »

Összesen 402 korona.

Tehát magyar holdankint 7 korona 40 fillér. Ezt a költséget akkor sokallottam. Majd alább meglátjuk, hogy méltán sokallottam-e?

És ezzel bementem.

Este 10 órákor még íróasztalomnál ülök, mert az évi zárszámadásokat kell mostanában már végezni, midőn zörgést hallok ablakomon.

Tekintetes Úr! Mondani valóm van! — A János kocsis hangját ismertem föl.

Sietve nyitok ajtót. — No megdöglött a Vihar? — kérdeztem — azt a rossz hirt reggelre is hagyhattad volna.

Dehogy! Dehogy! Eszi már a zabot és szénát! Kutya baja!

Jaj de jó hirt mondasz János! Hát hogyan esett meg a dolog?

Hát kérem alásan ugy, hogy a meglövágolás után csendesen fekdét 9 óráig. Ekkor egy-

Közbevetőleg megjegyzem, hogy a nagyon sikeres egérintásnak egy másik módját is volt alkalmam tapasztalni. Ugyanis egy 18 holdas buza táblánkat a rókák tisztították meg az egerektől. A tábla erdő között van. Az erdő éme óvatoss lakóira nézve tehát hozzáférhető helyen.

Egy nap inspicálva ezt a buza táblát is, sajnosan láttam, hogy a már teljesen lerágott egérfoltok itt is kilettek $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{3}$ -át a területnek, de legnagyobb meglepetésemre minden ugynevezett egérfoltban, a melyben egérutakatól összekötött, mintegy 2—300 lyuk van, egy-egy 20—25 centiméteres mély kaparást láttam. Elcsináltam a hitem, hogy kutyákat kapartak ott és kezdetem vinczelléremet, hogy lát ő itt kutyákat egerészni? — Dehogy kutyákat, rókákat szoktam itt látni — volt a felelet.

Nos, tehát azt a 18 holdas táblát a rókák teljesen kitisztították az egerektől. Pedig minden lyukcsoportban csak egy kaparás volt — tehát csak egy fészek. A róka az ő finom szaglásával reá talált a fészekre és valószínűleg éjjel, midőn az egerek is a fészekbe gyűlnek össze, támadt rájuk, egyfőleggy fellalva azokat.

Hogy mit értek ezek a mesterséges és természetes irtások, azt az 1902. év terméséből teljesen megmondani. A téli nagy hó és az azt követő nagy olvadás tabularasat csinált az egerekből. Alig maradt nálunk 1907-re hirmondó belőlük. Nem tulozok, ha azt mondom, hogy az idén mindössze, ha 5 egéret láttam.

De lássuk az eredményt!

130 hold vöröshereim, melyet nem védelmeztem semmiképpen sem, teljesen tönkre ment. Ki kellett pusztítani. Hogy az egerek és a kifagyás miképpen osztozhattak ezen a teljes eredményen, az örökké kiderítetlen fog maradni. 26 hold luczernásomból, 13 hold, a mit szénkéneggel kezeltem, teljesen ép maradt; négyezer kaszáltam, egy üres föltocska sem volt benne. A másik 13 hold luczerna, a melyet már a beállott fagyok miatt nem szénkénegezhettem, mert a lyukakat nem lehetett beverni, annyira hízagos lett, hogy ki kell szántanom.

A 35 hold szénkéneggel kezelt buzatábla adott (maghere után) 325-83 mm. búzát, tehát holdankint 9 mm. 59 kilót.

A rókák által kiirtott 18 hold buza, kétszer kaszált here után adott 159 mmt. magyar holdankint 8 mm. 83 kilót.

A $6\frac{1}{2}$ hold rozstábla szénkéneggel kezelve, adott 56-11 mm. rozsozt, tehát magyar holdankint 8-63 mmt.

János rászoritotta hevederrel a pokrócot a Viharra, felkapott rá és egy másik kocsis hátul ostromal zavarva, megindult szegény Vihar. Eleinte keservesen, — de aztán jó sebesen. Egy félóráig hajszoltuk szegényt, sebes futásban.

S ekkor mi történt?!

Szélviharok indultak el tőle és összesült keves ganéj jött ki belőle. De nem vizelt.

5 óra volt. A lovat bevittük az istállóba. Lefekdett és csendesen viselte magát.

En elbucsztam Viharót! Szegény jó Viharunk. Neked belesarvasod van. Ezen nem segít semmi a világon.

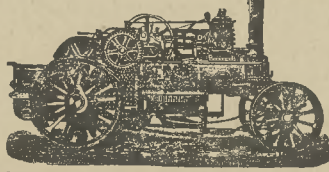
Reggelre tudom, hogy gyászhiredet hallom. Szegény pára! Mit tehessünk róla!

szere csak fölállt és megindultak a szelek téle, ganajolt és megindult a vízelés is. Sok sűrű hurok jött belőle. A mint ezt a dolgot elvégezte, — egy pár percig gondolkodott és aztán szépen neki fogott a szénának és elkezdte ropogtatni, mintha soha sem lett volna baja. Azóta eszik folyvást, már a zabját is megette.

No Jánoskám! Ennél jobb hirt alig mondhattál volna nekem. Most már nyugodtan fogok aludni én is. Annyi szenvedés után tehát megint Vihar a Vihar. Nagy különbség! Egy bór a padlón! Van egy szép ló az istállóban.

Daróczy Lénárd.

Budapest
Kedvezményes árak
és fizetési feltételek.

Elsőrangú külföldi és magyarországi referenciák

Teljes gőzeke-készleteket
és gőz-utihengereket

legtökéletesebb kivitelben szállít

KEMNA J. gőzeke- és gépgyár
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 8. sz.

jezése után a színbe való huzása, hogy ne rozsdásodjék.

Idősa Patrubány-féle közlés. Számításai Erdélyben helyt állhatnak, de nálunk, sem a keresztirakó napjárműveket, sem a 4-es ökör-fogatókat ily ócsón számítani nem lehet. Mindamellett a mai aratási árak mellett, midőn egy vagyont visznek el közepbirtokon a kézi aratók, igen nagy pénzbeli nyemmel jár a kévektől gépek használata. Mert a kézzel aratás 18—20 koronában jön holdankint. Ezek már amerikai munkabérek és amerikai gazdálkodási módok is követelnek. Amerikában csak oly nélkülözhetlen szerzősám a kévektől aratógépek, mint nálunk az éke. Ime két canadai aratási kép. Az elsőn zabot arat a kévektől gép, a mely mint látjuk, újabb rendszerű, mert szépen sorba rakja le a kéveket, úgy, hogy az összerakás minél könnyebb legyen. A kéveket nem rakják úgy, mint nálunk képükbe, hanem egymásnak állítgatják kalással fölfel, 10—10 kévet rakva egy kepebe. A második gép buzát arat. Persze amerikaias magos tarlótt hágy — de ezt mi nem engedélyezhetjük, mert nekünk a szalmatermés is nagyon kell.

A földgőg a kévektől aratógépeknél, hogy annyi géplük legyen, hogy az aratás 12—15 nap alatt be legyen fejezve. A viszonyok nálunk is oda fejlődnek, hogy egy-két év múlva a kévektől-gép használata általános lesz.

Egy kellemetlen burgonya betegség a bacillus solanincola vagy gyűrű-betegség.

1906-ban 26 holdba ültettem gőzke szántásba Czarevna és rózsaburgonyát. A burgonya eleinte gyönyörűen fejlődött. Juliusban olyan bokrai voltak, hogy egy barátom, a kivel határozatot bártam, messziről kukoricának nézte. Augusztusban, mintha az Isteny nyila csapott volna bele, egyszerre csak elkezdettek a hatalmas lombzat levelei zsugorodni és 2—3 hét múlva elszáradtak. Eleinte Phitohthoraxa gondoltam, de a jellegzetes barna foltokat a leveleken hiába kerestem. Tanácstalanul állottam a tönkre ment tábla előtt.

Mikor a kiszedésre került, csakis a mintegy 15% ot kitevő zolden maradt bokrok alul került ki egészséges gumó, de a többi apró és fonyadt maradt. Még termett annyim, hogy vetőmagnak elég lett — a többi fonyadtat hamarosan sertésekkel ettettem föl.

Nem hittem, hogy csak én egyedül lehessenek ennek a csapásnak áldozata és figyeltem a különféle hangokra a burgonyatermelők köréből. Panaszokat hallottam ugyan, hogy a burgonyatermesben csalódtak, de semmi különös mást.

A folyó 1907-ben 23 holdon volt ismét burgonyám; de mert tavaly a rózsaburgonyából maradt több ép gumó, túlnyomóan azt ültettem. ³/₄ része volt rózsaburgonya, ¹/₄ része Czarevna és amerikai óriás.

Augusztus hóban e földgőg újra megismétlődött. A levelek zsugorodása újra bekövetkezett, kevésbé a rózsában, de inkább a Cza-

revnában. Utóbbiban 20%-ra becsültem az épen maradt bokrokat. A termés mintegy 18 mm. volt holdankint, több mint tavaly, de ez is gyálalatos kevés.

Az idén aztán sokat tudtam meg arról, hogy miként is állunk világszerte e bajjal. Nagel és Weinberger urak gróf Pálffy pudmerici gazdaságának bérlői szeszgyárát építették és nagyban nekállták a burgonyatermelésnek, de már a második évben megcsomissították ez a betegség burgonyatermesüket. Desperatiójukban a Marseillesi Schloesing és fivéreit cézget kértek föl, hogy határoznák meg a baj mivoltát és ajánljának ellenszert.

Levelükben, a mely XI/25 ikén kelt, ezeket írják:

Nagyon örvedtemem 24. II. kelt sorainak, melyeket nagy érdeklő olvastam, kimondhatatlanul örvedtemek, ha valami jó szerhez jutnánk, a mely a gazdakörökben nagy furorrel találkoznék. A nagy kérdés: Van-e önnek szere a gyűrű-betegség ellen.

Hogy önt tájékoztassam ezen baj jelentőségéről, közlöm önnek a következő adatokat:

Rendes termésnél kötött földben 60—70 mm., közepkötött földben 70—80 mm., közepes földben 80—100 mm. burgonyát szoktunk aratni egy magyar holdról, ha az jó erőben van.

Üzemköltségeink:

10 mm. ültetésre szolgáló gumó	50 korona
á 5 K	8 "
Ültetés költségei	7 "
Egy kapálás	6 "
Két fölötetés	18 "
60 mm. szedés per 30 fillér szakmánya	18 "

Összesen 89 korona

Szántás, trágyázás, fuvarok, stb. ebbe beszámítva nincsenek Mennél kevesebb gumó terem, annál drágább az üzemköltség holdankint.

A termelt burgonya ára változó. Ezidőszent ennyival per mm. 4—5 korona, ipari czélokra szolgáló 3/50—4 korona. Magas szeszáraknál több.

Betegségek miatt a termés 20—60%-kal eshetik, a baj föllépésének mérve szerint.

Néhány gazdátársam bordói-lével permetezett, mások bordói-lében eszavták az ültetésre szolgáló gumókat. Mások idegen vidékekről hoztak vetőmagvakat, ismét mások ugyan tenyészteit burgonyákkal (Prof. Wohlmann) kísérletetkeztek.

Ezen próbálgatások sok pénzbe kerültek, de nagyon keveset használtak.

Ebből a levélből kiérthető, hogyha Pozsony-megyében e bajjal már nagyban küzködnek a gazdák s hogy nálam is itt nagymértékben föllépett, föltehetem, hogy egész észak-nyugati Magyarországon burgonya-földjei megvannak fertőzve.

Az említett bérlő urak beküldötték Magyaróvárra is a beteg gumókat, a honnan a »gyűrű-betegség« konstatálták, de csak palliatív szereket javasoltak.

A Schloesing-féle gyár Marseillesban dr. Delacroix, a francia földmívelési miniszterium növény-patologiai kísérleti állomásának igazgatójához küldötte a beteg gumókat, a ki ezt válaszolta:

»A küldött beteg gumók nem az Alternaria Solani, hanem a »Bacillus Solanincola« által vannak megtámadva. Ez ellen nincs védekezés. A forgó változtatása legföljebb minden 3-ik évben engedné meg ugyanazon föld fölhasználását burgonyatermesre. A superfosfáttal nem árt egy kis túlzásba menni. A magot is változtatni kell, oly vidékekről hozva magot, a hol még nem lépett föl a baj.«

Nincs tehát hasznos tanács a baj ellen. A Schloesing-féle czég mégis analógiát lát a baj és a Chrysanthemum betegsége között; ez a kérészetek citi kérészbebesébe. Lionel, a hires Chrysanthemum termelő ekként nyilatkozott az 1905-ik évben Viger volt francia földmívelésügyi miniszter elnöksével megtartott lyoni kongresszuson.

Figyelmeiket fölívom a Schloesing-féle lecsapott kénporral elegyes nicotinnra (dohánykivonatot por alakban). 1901-ben 600 Chrysanthemum volt, Augusztus 18-án a ragya lepte el. Algir bit virágot hozni 100 bokor. A többi meddő maradt. A következő évben preventív eszközökhöz nyultam. A Schloesing-féle lecsapott kénporos dohánykivonattal erős adagokban, minden 8—10 napban megpermeteztem a Chrysanthemum terület földjét. Szeptemberben eltűnt a ragya és csak nyomai látszóttak, a melyek nem ártottak a virágzásnak.

Ekként nyilatkoztak még hárman, nagy Chrysanthemum termelők.

Ebből kiindulva, a Schloesing Fréres-cég, a mely nem egyszerű üzlet, hanem a tudományos magaslaton végzi kísérleteit, azon véleményét nyilvánítja, hogy miután a Chrysanthemumnál ez a módszer bevált, talán eredményre vezetne, ha kísérletet ez irányban tennének a burgonya-termelők. Es pedig ajánlja, hogy a nicotinos kénporral fertassák meg a burgonya lombzatát és a talajt is. De próbálkozzanak tiszta lecsapott kénporral is, a mely szinte nagyon energikus szer. Természetesen már június és július hónapokban, nem várva be az augusztusi kitérést, tehát preventíve.

Schloesingeknek ez csak véleményük és eszközben sincs többet ajánlani, mint kísérletezést. Hogy más uton kell e bajjal megküzdeni, mint a burgonya-ragyával a phytotórával, az bizonyos, mert a pozsony-megyeyi burgonyatermelők sem a bordói-lével permetezésével, sem a gumók csávázásával bordói-lében, eredményt el nem értek.

Ez az új veszedelmes burgonya-betegség oly nagy arányokban lép föl és oly nagy veszedelmévé válnak Magyarországon burgonyatermelésnek, hogy megérdemli, ha a földmívelési kormány is tudomásul veszi az itt elmondottakat és elsősorban is szakközvegyi által tanulmányoztatja a baj föllépését és aztán irányítsa — ha lehet — a védekezést.

Ordódy Lajos.

Küln árjegyzékek mindennemű gazdasági gépekről!

Legtökéletesebb rendszerű

Gőzcséplő-készletek

ugyszintén **MAGÁN JÁRÓK** (utimozdonyok)

cséplési, vontatási és szántási czélokra (a mozdony után akasztott egy ölet fogó ekével.)

Referenciáik az ország minden vidékéről!

A »Kosmos« hornyolt menyezet-táblák.

Örökös panasza gazdáinknak, hogy az istálló padlások hamar tönkre mennek. Mindenféle mesterfogásokkal igyekeznek a pára leverdést meggátolni, de biztos módrol máig sem tud senki. Tekintetbe véve tehát azt, hogy az épületek ára mód nélkül emelkedik, padlásaink megőrzése a korhadástól egyike lett a legerősebb zsebkérdéseknek.

A Kosmos-féle hornyoltmenyezet-táblák radikális megoldást képeznek. Mint 164-ik ábráinkon látjuk, a gerendatetőre léczeket vernek és e léczekre czinnezett — tehát rozsdamentes szegekkel — a papircompositióból készült hornyolt menyezetet fölszegezik és mint K betűnél látjuk, ezt bevakolják mészhabarccsal vagy gipszszel és mint L-nél látjuk, kimeszelik. Az eredmény az, hogy a pára ezen a vak stukkaturon át nem megy s a gerendázat a romlástól meg van kímélve. Az ily menyezet szép is s mert könnyű és a vakolatot jól tartja, az épületet jelentékenyen meg nem terheli.

Közelebbi adatokkal szolgál August Wilhelm Andernach in Beuel a Rhein (Németország).

Kivesztett amerikai oltványtökék pótlása döntéssel.

Az oltványzó-lók pótlása egyike a szőlőtulajdonosok legfőbb gondjainak. Sok ok miatt vesznek ki a tökéket. Nem tökéletes oltás, az oltvány megsértése művelés közben, aztán a természetes halálokok odahatnak, hogy évenként 3—5%-a az oltványtökéknek kivész. Ezeket pótolni addig nem nehéz, míg az oltvány fiatal, egyszerűen gyökeres oltványt ültetünk a helyére, de a mint a töké pár évekkel lettek és gyökereik a szőlő termőrétegét össze-vissza hálózták, részint a gyökérzet, részint a magmaradt tökéek lombozatának árnyéka azt idézik elő, hogy a közbe

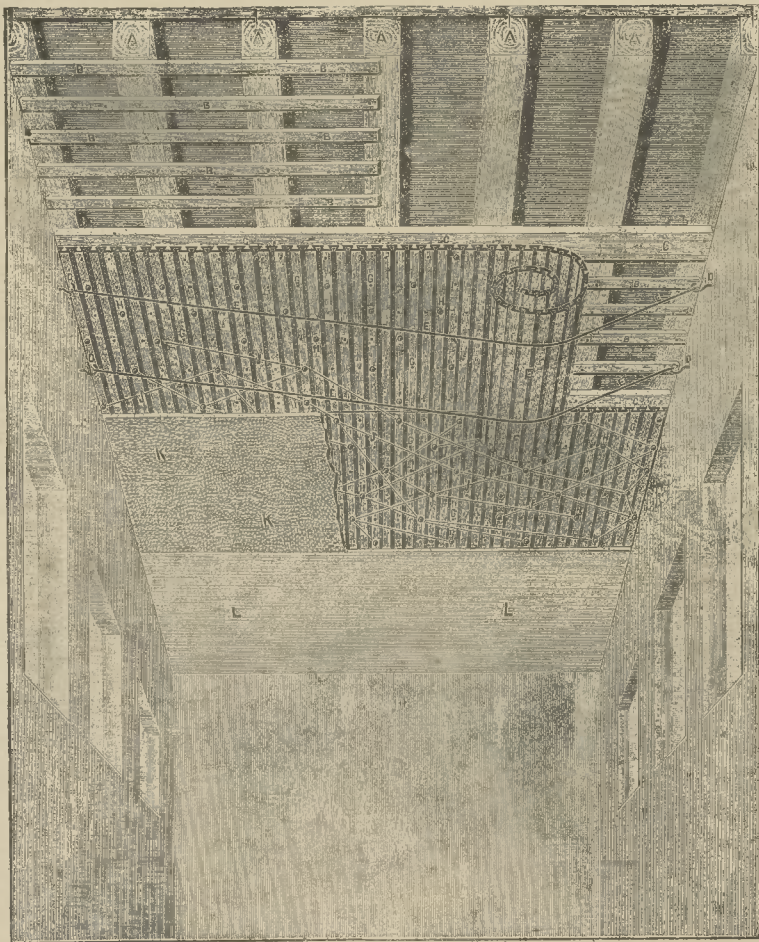
ültetett gyökeres oltvány csak sínylődik, de föllkapni nem tud. A termelőnek pedig abból nagy kára van, mert nincs zárt ültetvénye s ekként hiányos a termése, holott művelési költségő csak annyi, mintha ültetvénye zárt volna. Nem szándékozom elősorolni a módokat, a mint termelőink a bajon segíteni szok-

»Hosszu időkn át az volt a nézet, hogy az oltványzó-lók lézageit döntéssel kifoltozni nem lehet jó. Ennek folytán a hézagok kifótlásánál a következő eljárások jöttek alkalmazásba: Egyik a Humbert-féle, a mely abból áll, hogy választatnak az oltványról egy nemes vesszőt, a mely legalkalmasabbnak látszik aledöntésre és ennek a végére ráillesztenek egy gyökereztetett amerikai. Bekötve rafiával, lelektetik az ekként létrejött oltványt, a mely az anyatólke nedve által erősödve, gyors fejlődésnek indul, erős gyökereket hajt és szép vesszőket s mintegy tíz éven át jól terem.

A másik mód a Chenevise-féle, a mely abból áll, hogy a hiányzó helyre erős gyökeres vadalanvt ültetnek és a következő őszzel a szomszéd oltványtőke alkalmas nemes vesszjét lehajlítván, ráollják. E végbél a vadalanvt egyik vesszjén éket formálnak és azt a lehajlott nemes vessző oldalhasítékába illesztik, mely a vessző beleig nyomul be; bekötözik, beföldezik. Rá következő évben már terem. Ez az eljárás ügyes kezű vinczellert követel.

Mindezen módok most már háttérbe szorulnak a döntés előtt. A szőlőtermelők hypotezisre alapították azt, hogy az oltványtőke ledöntésének képtelenségnek kell lenni, mert a filloxera, a ledöntött nemes vesszőkkel leköltkező gyökereket csakhamar elragván, a vadalanvt gyökerezésének kell a ledöntött tökéket táplálni, mit sokáig el nem bírhat és el kell pusztulnia. A tapasztalás azonban mást mond.

Már 15 éves ledöntött oltványtökék vannak és semmi bajuk. Tekintet nélkül a föld minőségére és az anyafajtákra, a ledöntött oltványzó-lók európai venyegjén hatalmas európai gyökerek keletkeznek és gazdag elágazással futnak szét, a föld felső 15 centiméteres rétegében és a mellétt az amerikai fából is gazdag gyökérzet fejlődik ki. Az idők

164-ik ábra. A Kosmos mennyezetek, istállók gerendázatára.

tek. Egy nagyon gyakori mód az, hogy gyökeres vadvesszővel foltoznak, a mely nagy nehezen mégis csak felkap és 2—3 év mulva zölden beoltható, mikor is helyére döntik. Az oltványzó-ló művelésben a francziák előtűnik járnak és épen ezért nem lesz érdektelen, ha a magyar szőlőtermelők a francziák nézeteit e kérdésben megismerik.

A »Viticulture« a francziák legelőkelőbb szőlőszeti lapja, az évi nov. 28-iki 728. számának 608. és következő oldalain ekként tárgyalja a kérdést.

LOKOMOBILOK, GÖZCSÉPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK, ARATGÉPEK, TALAJMÍVELŐ ESZKÖZÖK, TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.

KIVÁNATRA SZIVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST

folyamán az európai rész gyökereit a filloxera elpusztítja, kivéve a legutoljára a föld- rétegben hejtottakat, holott a mélyebben dolgozó amerikai gyökérzet folytatja normális működését. (Megvalljuk, hogy a magyarázat homályos — de ezzel ne törődjünk, az eredmény a fő. Szerk.)

A döntésnél a következőkre kell ügyelni: A ledöntendő oltvány leglább 4 éves legyen. Mindenekelőtt eltávolítjuk a töke nyaka körül az első gyökereket, melyeket respektálni kell. A tökének valamely oldalra van természetesen hajlása, arra hajlítjuk tehát le, 25—35 centiméter mélységű kis árkot ásva, behajlítjuk a kiszemelt nemess vesszőt vagy vesszőket a kívánt helyre, elátjuk a kis árkot finom földdel és trágyával és betakarva a ledöntött töké még ez évben termést fog hozni.

Az időntésnek az a szerepe, hogy a természetlen tökéek az uton kiközösölhetők. A beteg és a biztos kivésésének induló tökéket ki lehet dobni és helyüket döntéssel pótolni. Némely túlságosan fára és lombra hajló és ennek folytán keveset termő fajtát természetbe lehet hozni és a mi fő, az eljárás egyszerű és könnyű, a mi a nagy úzomben lenyeges. *Sikere pedig biztos!* Így írja ezt le M. Cerecles a *Vit* oltureiben.

Midőn a mult nyáron egy sző őszi vándortanárnak ezt a pótlási eljárást említettem, oly ijedt arcot vágott, mint ha nem tudom micsoda veszedelem fejegetődné. — Ez absurdum — volt a kritikája.

Igen, de a francziák elite lapjában most már harmadszor tárgyalják a dolgot és 15 éves megügyelésre hivatkozva, mint a sokszorosan kitanasztalt legjobb módot ajánlják az oltványtökéek hézagjainak pótlására. A dologban tehát mégis csak kell lenni valaminek.

Ordódy Lajos.

Calville grand Duc alma és Van Deman birkörte.

— Két újdonság. —

Poitiersben (Vienne départment, Franciaország) Bruant gyümölcstenyésztő két érdekes újdonsággal gazdagította a gyümölcsök fajtáit. Az egyik egy alma, Calville grand Duc, a mely rendkívül erőteljes növési és levélzete erőlyesen ellentáll a gomba elősődiknek. 165-ik ábránk 2 esztendői cordonfákon mutatja be ezen új almáját, augusztusban, tehát még ki nem fejlődött állapotban, fényképezve. Ezen almák enyhén bordázottak, óriási nagyok és halványpirosan vannak színezve. A hus fehér, jó ízű Calville zamattal. Az érés kezdete október, november. A Calvillót azonban abban tér el, hogy rendkívül bőven termő.

A másik újdonság a Van Deman birkörte. 166-ik ábránk tünteti föl alakját. Gyümölcse rendkívül szép, minősége kitünő jó és termékenysége bő. Már fiatalon terem. Fája szép, erőteljes növési, gyümölcse sárga, csábitóan szép színben.

A kik ezen újdonságok iránt érdeklődnek, forduljanak catalogusért e címre: M. Bruant pépinieriste, à Poitiers dép. Vienne France.

KÖNYVISMERTETÉS.

Kodolányi-féle Gazd. Zsebnaptár. Az immár 48-ik évfolyamában levő **Kodolányi Gazdasági Zsebnaptár** a szokott csinos formájában és gazdag tartalommal már megjelent.

A magyar gazdáknak eme kedvelt, régi zsebnaptára az idén újításokkal látatott el, úgy van szerkesztve, hogy a gyakorlati gazda igényeinek megfelelően. Ezeknek pedig csak akkor felel meg, hogyha a gazdaságban szükséges feljegyzések számára alkalmas. Hogy pedig az igényeknek teljesen megfelelően, a naptári rész is el van látva naptárirag mezjelölt napokkal. Pénztári napló anyagforgalmi napló, vetési, aratási, trágyázási jegyzék, a hízalás és tejgazdaság rovatai képezik a rovatos lapokat, ezenfelül bővegesen van el látva cassirozott üres lapokkal, hogy

szervő teljesen megfelelt, ami pedig sokat jelent.

Jelenti elsősorban is azt, hogy a gazdák könyvtárát gyarapította egy igazán gyakorlati értékű könyvvel, a melyre nagy szükségünk volt. Az elvont dolgokkal a legszükségesebben foglalkozik csak, ellenben elmondja, addig a míg szakavatott orvosi segítség érkezik.

A mű a következőképen van beosztva: I. A sebészeti esetek csoportjába szől a sebek minőségéről, a vérzés csillapításáról, a sebek kezeléséről, a csonttörésről, a ficamodásokról, a kötésekről, patáról és az érvágásról. II. A felgyógyászati esetek tárgyalásánál az élesztési kísérletekről, szédülés, ájulásról, görcsökről, a lázról, a hányásról, agryázókódásról, nyaválvatórésről és ellenmégéről. III. Kivételcs betegségeknél, ugymint napzsuras, villámütés, fagyás, fulladás, tulhajtásnál elmondja, hogy mit és hogyan kell tenni. IV. Megtanít a gyógyszeres beadásának módjára és V. a halál felismerésének jeleire.

Mindent tömören, semmi feleslegesre ki nem térve, sőt nagy néhol — ez a mű egyetlen hibája — nagyon is röviden ismertette a betegségeket mibőlötét arra fekteti a főslyt, hogy a gazdát az első segítség megadásának módjára kitanítsa. Ez pedig igen jelentős dolog, mert a szakavatott első segítség a a gyógyítás munkájának a fele.

Mindezeknél fogva azt hiszszük, hogy a szerző gyakorlati igényeket szolgáló műve a gazdák könyvespolcáról aligha hiányozhatik. A könyv ára 3 korona és kapható az Állatorvosi Közlöny kiadóhivatalában Budapest, Baross-utca 110.

Praktische Milchwirtschaft cím alatt megjelent Dr. Koerfer István és Sierbán János magyar művének fordítása, mely a tejgazdaság minden ágazatát felkarolja, ugyszintán a tejerkészítés és a tejszövetkezeket hasznosabb tudnivalóit ismerteti. Német ajku gazdáinknak és földmívelőknek, mivelhogy speciálisan a házáknak viszonyaihoz alkalmazkodik, megvételemgelemben ajánljuk. A művet az ÖMGE. könyvkiváló vállalat adja ki. Kapható a Pátria nyomdában (Bpest, IX., Köztelek). Ára 2 korona.

KÉRDÉSEK ÉS FELELETEK.

Kérdés. Vadbükönyű dara minő tehén- vagy hízó ökor takarmány?

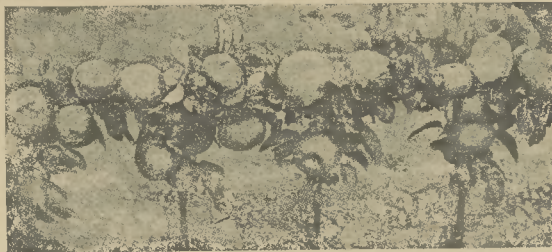
Sikerült egy vaggon vadbükönnyt elég olcsón beszerzenem. Mivelhogy a bükönyű daráról azt mondják, hogy tőle elapad a tehén teje, nem merem tehéneimnek abraktakarmányul adni, — pedig a drága korpaárak miatt fejőstehéneimnek korpát használnom nem adhatok és inkább óhajtanám kukoricadarával elegyven, — 1—1 kilót fejőnkint mindgyéjkből fölteetni. Tehetem-e ezt, avagy csak hízó ökorokkal etessem föl. Ezeknek nem árt?

J. Gy.

Kérdés. Lentermelés.

Mennyi lenmagot vessék egy (1200 □ öles) magyar holdba, a lent szára és magja végett akarván termelni?

L. J.

165-ik ábra. Calville grand Duc alma két évescordo afákon.

kiki tetszése szerint eszközölhesse följegyzéseit. Az ismeretterjesztő csak a legszükségesebbre szorítkozik és főleg a mindennapi szükséges takarmányozási tabellákkal, néhány a gazdaságban netán előforduló számitást és a gazdasági hatóságok jegyzékét tartalmazza. A naptár kiállítása diszesebb, mint volt eddig, ára azonban a régi: bolti ára 2 korona 80 fillér, ajánlott szétküldéssel 3 korona 25 f, utánvétellel küldve pedig 3 korona 45 fillér. Megrendelhető a **Gazdasági Lapok kiadóhivatalában, Budapest, IV., Múzeum-körút 7.**

Az Állatorvosi Első Segély czimen el Lukács Aladár az »Állatorvosi Közlöny« szerkesztője egy 111 negyedrét oldalra terjedő könyvet a gazdák használatára.

Azt mondja szerző előszavában: »E munka intelligensebb gazdák használatára készült s a káros kuruzslást szeretném vele kissé ellensúlyozni. Igyekeztem az első segély tanát lehetőleg teljes egészében előadni s kiterjesztem könyvemben egyes közsémet tévhitekre is, hogy azokat a tudomány erejével szétoslassam.

Konstatáljuk, hogy ennek a feladatának

Szepsességi len-ipar!

Szepsességi len-ipar!

WEIN KÁROLY és TSAI

VÁSZON- ÉS ASZTALNEMŰ-GYÁROSOK

Budapesti főraktára: IV., Koronaherczeg-utca 8.

(Harris-bazarenpótlot.)

Ajánljuk a hírneves szepsességi **vásznon, asztalnemű, törülköző, törülő** és minden e szakmába vágó gyártmányaink. **Mután vizsgálásulésnek jöttünk nyomára, kérjük különös figyelmet fordítani ezen védjegyre,** amennyiben minden darab gyártmányból származó áru ezen

védjeggyel van ellátva.

Kérdés. Kisárguló szőlőtőkék.

Ripariára oltott szőlőben egyes foltokban tömegesen sárgulnak a tőkék. A föld túlságos mérszartalmára vetett. Vasgőlcsezel óhajtom kezelni e tőkéket, de hogyan és mikor?

V. P.

Kérdés. Méretek a tehénistállóban.

Tehénistállót szándékozom építeni 60 drb tehénre. Milyen legyen a beosztás? Mennyi terület számítsak egy tehén állásra, a jászlakca és a borjú ketrecekre, hogy a tér minél jobban legyen kihasználva. Az istállót egy volt juhaköből akarom átalakítani, a melynek belső világossága 10 méter.

E. E.

Kérdés. Tavaszbuzza lönyű beöntése.

A jövő tavasszal elmaradt vetések miatt jelentékenyebb területet kell tavaszbuzzával bevetnem. De az az agyálom, hogy a tavaszbuzza főleg egy kissé kései kitavaszkodás után vetve, be fog sülni és nagy csaldást fog okozni. Kérem azon gazdatársaimat, a kik tavaszbuzát vetni szoktak, hogy gyakori-e a tavaszbuzak besülése?

H. B.

Kérdés. Azurin — mint permetező és csávázó szer.

Egy budapesti — előttem eddig teljesen ismeretlen nevű — kereskedő hangzatos prospektust küldött czímemre, a melyben a szőlő permetezésére és a gabonavetőmag csávázására a »Kristály-Azurin«-t ajánlja. Ez a szer állítólag az olaszoknál, dalmátoknál, francziáknál, Ausztriában és Németországban általános használatnak örvend s állítólag kiválósága kétségen felül áll, amiről — mint írja — sok ezere tanuskodnak.

Miféle szer ez? Volt-e már nálunk kipróbálva s ha igen, úgy milyen eredménnyel?

G. S.

Kérdés. Bevermelt csalamádé

mint fejőstakarmány. Széles takarmányom kevés termett, répámat a bogarak ették meg és így bőven rendelkezésemre álló vermelt csalamádéra támaszkodhatom. Tejtvevőim azonban panaszkodnak, hogy a tej ize rossz s hogy változassim meg a takarmányozást, mert különben felmondanak. Mily határig mehetek a vermelt csalamádé etetéssel, hogy efféle panaszok többé ne legyenek?

T. A.

Kérdés. Legelő értékek megbecslése.

Örökösödés folytán szétosztás alá kerül egy birtok, a melyben 500 magyar hold szántó, 40 hold rét, 600 hold erdő és 250 hold legelő van. A vidék hegyes és az osztzkodás folyamán a legelő becserétké állapítandó meg. A legelő mint mondanék hegyes,

homokos agyag, régebben kiirtott erdő, a melyben még most is látni itt-ott fákat. Hajlata szelid, de azért szántóföldde csak nagy erőteléssel lehetne átalakítani. Minősége: közepes birkaelgő és gyenge marhaelgő. Száraz években el is sül rajta a fű. 80—90 tinőfélélt szoktak rajta egész nyáron át legeltetni, vagy ennek megfelelőleg 4—500 drb. kis kényireltű birkát. Ennyi jól élél rajta 5—6 hónapon át. Több már szükösen élhetne el rajta. Mily alapon kell ezen legelő pénzértékét kiszámítani.

Gy. V.

Kérdés. Vöröshere termések hanyatlása gőzke szántás után.

En is, mások is, azt tapasztaljuk, hogy mióta a gőzke mély szántást behoztuk, vöröshereiseink nem sikerülnek. Van-e ezen észleletnek alapja? Lehet-e foszfátózással a gőzkevel művelt földeket újra jó vöröshereiternökké tenni?

D. Gy.

Felelet. Aratók szerződése kéveköti aratógépekhez ozimú közlésre.

800 magyar hold = 600 kat. hold gabona

learatására 6 kéveköti-gép elegendő.

gabona nincs megdülve s a gépekkel nagy fönnakadás nincs. Levágattam már 115—120 kat. holdat is egy géppel, váltott 3—3 napos igaslóval, a napi munkavégzés állásában kedvező körülmények között a kösők külön díjazása mellett (8 kat. holdon 1 learatottért 2 koronát kaptak holdja után 10—14 holdig is fölment, de ez forsziroztempó, mely a nagy melében az erős abralás dacára is megviselte lovaimat. A 6 géppel tehát 36 ló volna szükséges, ami nem igazsokott lenni 600 hold vetéssel bíró gazdaságokban. Lehet ugyan lovakat venni és arató után eladni, de az ezzel járó veszteség me drágítja az eladást. Váltás nélkül a végző munka már kevesebb lesz, ugyszintén ököris. Dült gabonában pedig — még ha lehet benne dolgozni — 100 kat. hold sok egy géppel ha nem akarjuk a gabonát telérni hagyunk. 5%-ot és konvenziót soknak tartok a kéveköti-gép mellett (nem marokrakot gondolkodástéve ur?) Maga a géppel való arat

166-ik ábra. Van Deiman birskörte természetes nagy

(az igazerő nagyobb igénybe vételét, a gépkamatját, elhasználását, kötéfontalat stb. szóval mindent számítva) is belkerül 4—5 forintba, ezenfölül még 5%-ot és konvenziót adni, drága aratás volna (Hacsak a cséplő munkát is bele nem értjük.) Maximum 2—3%-ot tartok megadhatóknak, vagy pénzzel kell díjazni a munkásokat. Nálam ezen munkások más munkát is végeztek s így pontos adatom erre nézve nincs, de átlag 2 part egy géphez nagyon elegendőnek tartok, ritkább gabonában, vagy lassabb munka mellett kevesebbet is. Természetesen, ha sok a nagy dült gabona s azt is le kell vágniok, akkor lehetetlen előre kiszámítani a munkae. ó szűségl-tet.

D. F.

Felelet. Mit tegyek a kukoricza üszögösödés ellen? ozimú kérdésre.

A kukoriczaüszög Ustilago Maydis föllépet hasonló a gabna üszögéhez. Kísérleteket tartok Franciaországban a Sologneban, kukoriczaüszöggel mesterségesen fertőzött magvetettek el és erősen föllépett az üszög

don. Vagy összfosforsav vagy pedig cizitromsavban oldható fosforsav tartalom szerint.

Összfosforsav alatt értjük a Thomas-salakban levő összes fosforsavat, míg a cizitromsavban oldható fosforsav alatt csak azon fosforsav értődik, a mi 2% cizitromsavban feloldódik. Tehát az összfosforsavnak egy bizonyos hányadosa, a mi legalább is 80% kell legyen, az az 400 kiló összfosforsavból 80 kilónak fel kell oldódnia 2% cizitromsavban.

Már most a szerint, hogy miképen vettük a Thomas-salakat, a vizsgálat is vagy össz vagy pedig cizitromsavban oldható fosforsavra történhetik.

Magától értetődik, ha nem a cizitromsavban oldható fosforsav tartalma szerint lett véve a Thomas salak, akkor az elszámolás sem történhetik a cizitromsavban oldható fosforsav alapján, a mi már kifejezést nyer a Thomas-salak vételénél is, még pedig az által, hogy az ajánlatba rendszeren úgy az össz mint a cizitromsavban oldható fosforsav kiló perzentjének ára külön-külön fel van tüntetve. Így ha a kérdéstevőnél nincsen külön megemlítve az ajánlatban, hogy a cizitromsavban oldható fosforsav tartalma alapján lesz az ár számítva, úgy akkor összfosforsav értődik és összfosforsav tartalom alapján kell az árat kiszámítani.

Ákár ki van téve az ajánlatba akár nincsen, 80% cizitromsavban való oldhatóság és 75% porfinomság megkövetelhető.

Biró Gusztáv.

Felelet. *Mennyi egy bushel cizimű kérdésre.*
1 bushel ürmérték = 35'237 liter. A bushel szó a tőzsei, vagy a statisztikai jelentésekben az újabb időben mint súlymérték értelmezendő és pedig 1 bushel buza = 27'2 kg., 1 bushel tengeri és rozs = 25'4 kg., 1 bushel árpa = 28'4 kg. és 1 bushel zab = 14'5 kg.-t jelent.

Felelet. *Aratható-e repce géppel cizimű kérdésre:*

Gazdaságomban évről-évre mintegy 125—150 holdnyi repcét termek. Az idei évben a munkahiány okozta kényszerűség engem is rávitt, hogy marokrakógéppel próbáljam meg a repce aratását. Az eredmény pedig az volt, hogy ezentul éppen úgy, mint ahogy a luczerna és lóher aratását — a kézi erő teljes mellőzésével (már t. i. csak a használásnál) — csakis ezen géppel végeztetem, a repce kaszálásánál sem fogok ezentul kézi erőt alkalmazni. Amig ugyanis a kézi erővel történő kaszálásnál a becők majdnem felérészben a megkötött kéve alsó részére esnek, addig a géppel kaszált repce kévei olyan rendesek — kuszálatlanok — mint bármely gabona kévéje. A kérdéstevő arathatja a repcét géppel is ugyanabban az érési stádiumban, mint a kézi aratásnál, nem lesz több kihullási kára: sőt.

Ha már a repce aratásáról van szó, legyen szabad kérdéstevő figyelmét a különben is közérdeklő következő körülményre felhívni. A német szaklapokban olvastam legutóbb, hogy ott a learatott repcét az utóérés kedvéért kerek alakú behéjazott boglyakba rakják. Eme eljárást a felvidéken már régóta praktizálják, azzal a különbséggel, hogy az összerakás négyszögletes alakban történik. Az eljárás a következő. Amint a marokrakó a sárgulásnak induló — még ugyszólván zöld állapotban levő repcét learatja, utána rögtön erősen megkötött kévékbe kerül. (Egy váltott lovakkal dolgozó gép 25—30 embert képes foglalkoztatni.) Ha aztán a repce érési állapota ezt megengedi, úgy 3—4 óráig a kévéket összehordatlanul hagyjuk. Ezután kezdődik az összehordás. A repcekévék 4 közzel egymás mellett haladó 12—12 kévét tartalmazó sorba (összesen 48 kéve) — a becők részével fölfelé állítva — helyzetnek el. Ezen kévékre aztán behéjazásul jobbról-balról 12—12 kéve = 24 kévét fektetünk keresztbe, majd betetőzésül 6 kévét az így előállított oszka piramis hosszába, még pedig olyformán, hogy a fektetett első kéve becsóit, a következőknek lelektetett kéve alsó része fedje. Az így előállított kupac, piramis alakú lesz. Már most nézzük mi ezen szisztemának előnye:

1) Hogy ugyszólván csak az utolsóknak learakott kéve becsói állanak szabadon és így

csak ezek vannak kitéve az időjárás (eső után következő erős napesítés, esős szél stb.) viszontagságainak.

2) Hogy a repce félelmet állapotban levő magja nincs — az eltakarásig folytán — a perzselő nap okozta hirtelen megérsnek kitéve, hanem lassu utóérésen megy keresztül és — tapasztalatból állítom — a még oly zölden learatott repce magja kövérre, fényessé és feketévé érik be. A zölden való összerakás esetén a repce becsói megpenészedésnek csak hosszas esős időjárásban vannak kitéve: ez esetben — ha a nap felsűt — a felső, esetleg 1—2 keresztben fekvő kéve is óvatosan leendő.

3) Hogy egy ilyen 76 kévéből álló kupac épp egy kocsiira rakható fel, miért is a behordásnál a kocsis és kupac közé ponyva helyezhető el. A behordásnál ügyelni kell, hogy mindig az utolsóknak elhelyezett kévével kell a felrakást megkezdeni, nehogy a kévéket egymás alul kihuzva, a becők sűrűlődsáknak legyenek kitéve. Eppen ezért ügyelni kell az összerakásnál, hogy az mindig rendszeresen történjék, így a héjazás mindig pld. a jobb oldalon jobbról balra menve kezdődjék stb.

Itt még megjegyzem, hogy a marokrakó gépet még a mák aratásánál is teljes megelégedésemre alkalmazom.

Glaser V. Géza.

Felelet. *Ákáczfagyókerek kipusztítása cizimű kérdésre.*

Az eltávolítandó törzseket a gyökérzet felett egy lábnyi magasságban tessék lejárószeltni vízszintes irányban és puhafához fogazott fűrészszel, fejszevágás nélkül.

S. D. főördész.

Felelet. *Ákáczos létesítése cizimű kérdésre.*

1. Kerített helyen, a hova a nyulak be nem juthatnak, porhanyó földbe tessék elvetni május 10—15-ke között 4—5 kilogr. egészséges ákáczmagot. A mag, elvetés előtti este szitára téve, forróvízzel leöntendő úgy, hogy a vizet egy edénybe fel fogjuk és ismét a magra öntjük, míg langyosra ki nem hűl; aztán pedig a magot ezen langyos vízben hagyjuk néhány óráig, vagy akár reggelig is, de vigyázni kell, hogy csak annyit vízben legyen, a mennyi éppen nedvesíti a magot, *felelte viz ne álljon, mert elfulad!* Reggel a magot kiöntjük valami zsákra, vagy ponyvára, vékonyan szétterítjük és annyira megszáritjuk, hogy össze ne ragadjon. Az előkészített, tisztá, porhanyó földben színór mellett, kerti kis kapával 3—4 cm. mély barázdákat készítnünk egymástól 50 cm. távolságban, aztán a felmarokba vett magot ujjainkkal egyenletesen belepergetjük úgy, hogy a szemek circa egyegy centiméterre fektüdjék né s végül a kis barázdákat a *gereblye hátával* egyenletesen betakarjuk. Az így elhelyezett mag 8—10 nap alatt kikél és a kis csemete gyorsan nő. A mint a gyom és gaz akkora közötté, mint maga a csemete, azonnal meg kell kapálni és *tisztára kigyomlálni.* Az első évben kapáljuk és gyomláljuk háromszor, esetleg négyszer is, de a gyomlálást egyszer se mulasztuk el, mert ez a munka dusan megtérül a csemetek rohamos növekvése által. Jó földben az így gondozott ákác az első őszig 80—100 cm. magasra is megnő, a második évben már csak egyszer kell kapálni és gyomlálni és a harmadik évben 3—4 méter magasságot és 2—3 cm. vastagságot is elér. *Szabad területre ennél gyengébb ákáczfát ne ültessünk.* Ültetni legjobb kora tavaszkor, fagy múltával. A kiültetendő fák felszedésénél ügyelni kell, hogy a gyökérzet lehetőleg ne sérüljön, a csupasz karó-gyökerek éles ollóval visszametszendők és a törzs éles baltával 2 méter magasban, ferdén levágandó, ágaitól megiszitandó. Az ültető gödröket úgy ássuk, hogy a gyökérzet kényelmesen beleferjen és olyan mélyen, hogy a gyökérzet felett homokban 30—40 cm., kötött talajon 15—30 cm. föld fektüdjék. Ültetéskor egy ember fogja a fát, másik lapátolja a porhanyó földet körükörül a gyökérzetre, miközben a fát többször meg kell emelni, hogy a gyökerek alá és közé is jusson elegendő föld. Mikor már a gyökerek jól be vannak fedve, akkor körös-körül rá kell taposni a földet, hogy tömörüljön, aztán ismét körültaposni, végül pedig minden fa

körül kis ovális medret készítenek, hogy az eső víz abban megállapodjék és medvesen tartsa. Ha a fásítandó terület legelő gyanánt lesz használva, akkor célszerű az ültetés 5 méter sor- és 5 méter fatávolsággal beosztani. Az ültetés évből semmiféle gazdasági állatot sem szabad a fák közé ereszteni, a második évben már a birka és disznó járhatja, 4—5 év múlva pedig a gulya részére is felszabadítható. Az így létesített és így kezelt akácoknak normális növekedése évenként: magasságban 1 méter, vastagságban, átmérő szerint 1—1,5 cm.

Ha a letarolás után sarjakról, gyökérről akarjuk ismét felnevelni, akkor mindig fűszelvé vássuk egészen a földszinre, mert a fűszelvény gyakran kiöli, megsemmisíti sarjadzást képességét. S. D. főerdész.

2. Akácoszt ügy létesítünk, hogy csemetéket ültetünk 1—1 1/2 távolságra, vagy ha csemeték kevés, akkor minden 4—4 1/2 távolságra ültetünk egy csemetét és ha 5—6 méter lesz, akkor többi kivágjuk. Az új gyökér hajtásait mint a kender nőnek ki és 4—5 év múlva ritkíthatók. Ez utóbbi eljárás lassabb, de beerdősítésnél praktizálni szokták, mert az eljárás olcsó és közben fahasznót is nyújt. P.

Telefon: 623.

HIREK.

A szerb kereskedelmi szerződés. A szerb kereskedelmi tárgyalások újból megkezdődtek és előreláthatólag több napig tartanak. A tárgyalások jelenlegi stádiumában a szerződés legfontosabb pontjáról, az állat- és állategészségügyi forgalom szabályozásáról még nem volt szó, erre csak akkor kerül sor, ha a többi kérdésben teljes lesz a meg egyezés. A szerb engedmények kétségkívül nagy befolyással lesznek az állatforgalom szabályozására. Csak ha az összes kérdésekben meg egyezés jött létre, tárgyalják az állatforgalmi kérdések ügyét és jellemlik, hogy ez alkalommal azt dőlőre is viszik.

A Hevesmegyei Gazdasági Egyesület Kállay Zoltán dr. elnöklésével tartott decemberi igazgató-választmányi ülésén tudomásul vette a kereskedelmiügyi miniszternek az egyes értokartmányok vasúti kedvezményes szállításáról szóló lenátát s elhatározta, hogy föliratban kéri fogja, hogy a száritott moskét is ebben a kedvezményben részesüljön. Elhatározták továbbá, hogy 1908-ban, a midőn a Hevesmegyei Gazdasági Egyesület felszázados főmállását éri meg, e jubileumot egy mezőgazdasági termény- és ipari kiállítás keretében fogja megülni, a jubileumi és a kiállítási innepségeket a jövő évi szeptember 6., 7. és 8. napján fogják megtartani. Ugyanekkor Hevesmegye tűoltószövetsége

is nagygyűlést fog tartani Gyöngyösön. Az igazgató-választmány Hevesmegye állategészségügyében föliratot intéz a földmivélségügyi miniszterhez azzal a kérséssel, hogy a megye területén önálló állategészségügyi felügyelőség létesítessék, addig pedig a megye állategészségügyi ügye a pestmegyei állategészségügyi felügyelőség hatáskörébe helyezessék át.

A Békésvármegyei Gazdasági Egyesület, mint Csabáról jelentik, Beliczey Géza elnöklésével igazgató-választmányi ülést tartott, a melyen tudomásul vették, hogy az egyesület által terbe vett kiállítás anyagi és erkölcsi támogatása érdekében a vármegye törvényhatóságát, ipartestületeit és kamarákat megkereste az elnökség. Hasonló tárgyú fölterjesztést intéztek a földmivélségügyi és kereskedelmiügyi miniszterhez is. A földmivélségügyi miniszterhez legközelebb 40 tagú küldöttség jön Wenckheim Dénes gróf vezetésével, hogy a miniszter támogatását megnyerje. A kiállítást az O. M. G. E. közreműködésével 1908-ban rendezik Békés-Csabán méreteiben a pozsonyhoz lesz hasonló. A kiállítással egyidejűleg több szakkongresszust is rendeznek. Az érdeklődés a kiállítás iránt főleg az alföldi vármegyékben már is igen nagy. A kiállításra vonatkozó jelentés és több miniszteri leirat tudomásul vétele után a Veszprém- és Szabolcsvármegyei gazdasági egyesület átiratai kerültek napirendre a dohány és szőlő ellen való kényszerbiztosítása tárgyában. Az átiratok fölött a választmány napirendre tért. Több vármegyei érdeklő dolog elintézését után tudomásul vették, hogy Békésmegyét a szolnoki állategészségügyi felügyelő körzetbe osztották be.

Borsodmegyei Gazdasági Egyesület. Miskolcraól írják: A Borsodmegyei Gazdasági Egyesület ig. választmánya Miklós Odón elnöklete alatt ülést tartott. Az ülésegyhangilag elfogadta a Gazdák Biztosító Szövetkezetével kötött szerződést, mely szerint az egyesület a szövetkezetnek Miskolcraon felállítandó vezérképviseletét erkölcsi támogatásban fogja részesíteni. Tudomásul vették a Szabolcsmegyei Gazdasági Egyesületnek a dohány-jégkároknak kényszer útján való állami biztosításáról szóló átiratát. Az igazgató-választmány különben ezt a kérdést a dohány és szőlőre nézve szövetkezeti alapon kívánja megoldani. Az élelmi cikkek szertelen drágasága folytán az ig. választmány elhatározta, hogy a kérdést alapos tanulmány tárgyává teszi a legközelebb tartandó ülésen fog ez ügyben határozatot hozni.

A Vasmegei Gazdasági Egyesület Ernusz Kelen v. b. t. t. elnöklésével ülést tartott. Az igazgató jelentést tett az egyesület kedvező anyagi helyzetéről, a tagok emelkedéséről és hogy az egyesület vagyona 110.102 koronát tesz ki. Az egyesületnek a jövő évi bevétele és kiadása 17.850 koronában irányoztatott elő. Az egyesület az országos szövetségbe való belépés ellen foglalt állást. Reiszig Alajos indítványára, kinek nézete szerint a szövetség irányja sohasem egyezett a Vasmegei Gazdasági Egyesület irányával, melyből a politikai célok és irányok szolgálata mindig távol állott. Az egyesület végül elhatározta, hogy a jövőben bikaárverés helyett bikavasárt fognak Szombathelyen rendezni.

A Temesmegyei Gazdasági Egyesület december 10-én tartotta közgyűlését. Sztójánovits György báró elnöklésével, a tagok élénk részvétele mellett. Zathureczky Károly titkár elsőnek az alapszabályok módosítására vonatkozó javaslatot terjesztette elő, amit a közgyűlés egyhangulag elfogadott. A közgyűlés jóváhagyta az 1907. és 1908. évi költségvetéseket. Legfontosabb tárgya volt a közgyűlésnek a felgő-ügy rendezése. A javaslatot Dupcza Ferenc vármegyei aljegyző terjesztette elő. A közgyűlés több hozzájárulás után a javaslatot az alispán módosításával együtt elfogadta. Zathureczky Károly titkár bejelentette az igazgató választmányi javaslatát, hogy az egyesület a Délmagyarországi Mezőgazdák Szövetkezte alapításához 5000 korona alapítványt hozzájáruljon és 20.000 korona készpénzt, kellő garancia

mellett gyűmőltözteset végezt. "szintén a szövetkezetnél helyezze el. A közgyűlés a javaslatot elfogadta. A Délmagyarországi Tejszövetkezetek Szövetségébe szintén belépett az egyesület és tudomásul vette, hogy a tejszövetkezet Temesmegye részére elnöknek Vargics Imrét, alelnöknek Nagh Henriket és igazgatókat Zathureczky Károlyt választotta meg. Ezzel a közgyűlés véget ért.

A Fejérmegyei Gazdasági Egyesület választmányi ülése. Szekesfehérvárról írják: A Fejérmegyei Gazdasági Egyesület választmányára gróf Szerzhazy László elnöklete alatt ülést tartott. Az üléss során a választmány elhatározta, hogy a dohánybevéltési szabályok enyhítése, illetve a dohányárak emelése, valamint a métorrendszernek a területszámitásnál lendő behozatala miatt a pénzügyminiszterhez föliratot intéz. A tervbe vett kataszteri újrabecslés alkalmából kéri, hogy a szőlő az új kataszteri becslésnél mellányosan osztályozassék, tekintettel a szőlőmunkáknak rendkívül drága voltára. Állást foglal az ellen, hogy a gazdaságokban cselekedni alkalmazott gépkocsók, ezek segédjei, bogárnok, kőmívészek és kertészek, akik az Országos Gazdasági és Cseledepnátrnál balaszt ellen biztosítva vannak, betegség esetére pedig a törvény értelmében ingyen orvosi gyógykezelésben és gyógyszerben részesülnek, jövőben a Kerületi Munkásbiztosító Pénztárnál legyenek biztosítva, mert ezek nem mint önálló iparosok, hanem mint gazdasági alkalmazottak teljesítiknek szolgálatot az egyes gazdaságokban. Az igazgató választmány ezenkívül még több kisebb ügyet intézett el.

A nyugatmagyarországi földmivélsők gazdasági egyesülete a minap tartotta IV. közeponti igazgatószék gyűlését. Az elnöki jelentésben Laehne Hugó elnök ismertetette a munkaprogramban előirányzott közzgazdasági akciók megindítását. Az egyesület tisztviselői kara a népies gazdasági előadásokat megkezdte és a négy kosárfőnő és egy nádforó háziipartanfolyam megkezdésére minden elő van készítve. A miniszteri leiratok ismeretése és tudomásulvétele után az Országos Magyar Gazdasági Egyesület átiratai kerülve napirendre, Laehne Hugó igazgató-elnök részletesen ismertetete az új szövetkezeti törvényjavaslat tervezetét. Előterjesztése alapján az igazgatóság egyhangulag állást foglalt a javaslat ama része ellen, a mely a fogyasztási szövetkezeteknek megtiltaná a nem tagok részére való kiadásait abban az esetben, ha a községben más fogyasztási cikkekkel áruló kereskedés is van, vagy létesül, és a hitel-szövetkezetekre vonatkozó ama cikk ellen, a mely nem engedné meg a jegyzett üzletrészek ötszörösét meghaladó betét többletnek más pénzintézetnél gyűmőltözés céljából való elhelyezését. Ilyen értelemben föliratot intéz az egyesület az igazságügyi miniszterhez. Elfogadták az 1908. évi költségvetést, melyben 19.012 korona bevétellel szemben ugyanannyi kiadást irányoztak elő. A belépő új tagokkal együtt az egyesület tagjainak száma 2832-re emelkedett.

A londoni magyar kiállítás. Nákó Sándor gróf, a londoni magyar kiállítás magyar bizottságának elnöke fölhitva Fiume város képviselőtestületét, hogy vegyen részt a kiállításon. Ehhez a tervhez mind a városi képviselőtestület, mind pedig a fiumei nagyobb ipartelepek készséggel hozzájárultak. Fiume jelentőségét a jövő évi londoni kiállításon egy külön városi kiállítás fogja bemutatni a Fiumerá vonatkozó kereskedelmi, forgalmi és egyéb adatok fölmutatásával, azokivül az ottani kereskedelmi kamarában utóbb külön bizottság alakult, a mely az ottani

Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség figyelmét a
budapesti
gyapjú-aukciókra,
melyek az év folyamán két sorozatban, nevezetesen július és október hónapokban tartatnak meg. Az aukciókra felküldött és "Gyapjúárverési vállalat Budapest, Dunaparti t. herpályaudvar" czimzett gyapjúküldemények a M. A. V. összes vonalain tetemes díjkezdményben, valamint ingyen rak tározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Magyar Általános Hitelbank
Áruszály — Gyapjúárverések
Budapest, V., Nádor-utca 12. sz.

A Bőr- és liltion-tartalmú, természetes és vesmentes
Salvator-forrás
kifőnéssel használtatik vesesebőknél, a hűgőhőlyg bántalmáinál és közsővngnél, a czuliorbetegségénél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál.
Kapható árványvizeküzletekben vagy a Salva-talpióci Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Rudolfparki 8.

ipartelepek kiállítását szervezi és előkészíti. Horvátország is részt vesz a londoni magyar kiállításon. A zágrábi kereskedelmi és iparkamara szívesen fogadja a londoni magyar kiállítás tervét és a magyar kiállítás keretében egy horvát osztály fogja képviselni a horvát ipart, mezőgazdaságot és háziipart. Zágrábban a londoni kiállítás igazgatósága tiszteltget Rakodezay bánnál, akit egyúttal fölkerít a kiállítás egyik társelnöki tisztjének előadására. Rakodezay bán elfogadja a neki följajánlott tisztiséget és egyúttal megígérte közreműködését a horvát osztály kiállításának szervezésénél.

A selyemtenyésztés 1907-ben. Ez idén az országban 1.407.155 kilo selyemgubót termeltek, a melyért kifizettek 2.874.034 koronát. Ebből átlag egy tenyésztőre 35 korona kereset jut. A selyemtenyésztési akció kezdete óta termeltek az országban összesen 27.433.000 kilogramm gubót, ezért kifizettek 50.557.500 koronát. Az összes kereset pedig melyet a selyemtenyésztéssel és selyemfonó iparral foglalkozóknak kifizettek: 75.275.259 korona. A selyemtenyésztési akció szűcs földi jelentőségét nagyban emeli az, hogy a földművelő nép közvetlen aratás előtt út általa keresethez, a mikor leginkább pénzügyi-szűcsben van.

Csehország termése. A már most véglegesen megállapított adatok szerint Csehország idei termése a következő volt: Buza 4.256.786 (tavaly 4.395.741), rozs 8.665.797 (7.905.144), árpa 5.824.397 (6.574.767), vaj 7.369.408 (7.608.925), összesen 26.116.388 (tavaly 26.481.577) métermáza. Megjegyzendő, hogy az árpalal bevett terület az idén 61.334 hektárral kisebb volt, mint tavaly, a rozsé ellenben 36.511 hektárral nagyobb. A zab terület 20.148, a búzafé 7011 hektárral volt kisebb. Az átlagos termés hektáronként volt: buza 24,0, rozs 21,8, árpa 27,3, zab 31,9 hektoliter.

Argentini gabonajelentés. Buenosz-Ajreszi jelentés szerint: A buza-aratás országstrészt megindult és az összes tartományokban fényes hozamot ígér. Szanta-Féből a minőséget illetőleg igen jó jelentések érkeznek. A megessapant kivételi kereslet miatt a mult szombat óta a buenosz-ajreszi tőzsdén a buza metermázsánként hatvan fillérrel, a tengeri harmincz fillérrel, a lenmag pedig hetven

fillérrel olesőbbodott. Az új buza 78 kilogramm hektoliter súlygaranciaival, január huszonötödikéig szállítva, Buenosz-Ajreszben a tengeri hajóra rakva ma 8.30 pezóba kerül metermázsánként. Az elmult heten az argentinai és uruguay-i kikötőkből elszállítottak Európába 53.000 kvertor búzát (az előző héten 18.000 kvertort.) 76.000 kvertor tengerit (az előző héten 45.000 kvertort), és 11.000 kvertor lenmagot (előző héten 14.000 kvertort).

A felvidéki takarmányhiány. Magyarország északnyugati vármegyáiban a sok gazdasági bajhoz az idén egy újabb, csaknem az egész országban érezhető veszedelem járult: a takarmányhiány, amely ott évek óta nem jelentkezett. A hegyvidéki kirendeltség, a mely évek óta folytatott kitarító munkával a degenoráló állatállomány helyébe egy új és azt kitűnően bevált szarvasmarha fajta, a borzderest honosította meg, már kora ősszel körültekintően intézkedett, hogy az értekes állományt a takarmányhiány miatt ne legyenek kénytelenek eladni. A m. kir. földművelésügyi miniszter is a lehetőségig támogatja ebben a megszorult kiszáradt, és legújabbban arról értesítette a kirendeltséget, hogy a takarmányhiány miatt felszokott szénárára-khoz 20 százalékos erejéig államsegítéget ad és a mennyiben a megszorult gazdák 10.000 korona értékű szénát vásárolnak, tárczája hiteléből 2000 korona segítséggel járul hozzá.

A kendermagtermelés biztosítása. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület földművelésügyi és növénytermelő szakosztálya hétfőn délután Kerpely Kálmán elnökével népes ülést tartott, amelyen Jeszenszky Pál előadó mutatót rá a szépen fejlődő kendertermelésünket oly nagy mértékben fenyegető vetőmaghiányra. Legjobb vetőmagot Olaszország termelt, ahol régebben 70-80 koronáért lehetett kendermagot szerezni, ma pedig a mag ára több mint 200 korona és hozzá a készlet oly csekély, hogy a legközelebbi termelő évadban a legnagyobb vetőmagszűkséget állhat be. Szükségesnek tartja az előadó, hogy a földművelésügyi kormány megfelelő intézkedéseket tegyen, ezért határozati javaslatot terjeszt be, melyet Kodolányi Antal, Károlyi Részó, Nagy György, Fűrédy Lajos, Vimmer Fülöp, Kerpely Kálmán, Pallavicini Ede örörföltszólalása után egyhangulag elfogadták azzal a kiegészítéssel, hogy az állam a magot termelő kisgazdákat termelő jutalomban részesítse.

Oroszország cukortermelése. Az orosz pénzügyminisztérium provizórikusan kiszámította a most folyó kampányban várható cukorprodukcziót. E szerint a birodalom összes cukorkorgyáraiban a folyó kampány végéig 26 644.856 pud kristálycukrot fognak gyártani. Ebbe a számba bele van számítva a mult kampányból fölmaradt cukorkészlet is.

Városházi pinczék létesítése. A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete a pécsi kongresszus határozatából kifolyólag, megkeresést intézett több város tanácsához, a melyben kéri, hogy külföldi példára létesítsenek a borfogyasztás népszerűsítésére város-házi pinczéket, egyben a kivételhez közreműködését is fölajánlotta az egyesület.

Cizrokseprő-kivitel Angliába. London a cizrokseprőfogyasztás nagyságát tekintve elsőrendű fontossággal bíró piac a hazai gyárosokra nézve, egy helyi fogyasztás, mint a tengerentúli üzlet szempontjából. Londonban különösen kelendők a nagyobb fajta cizrokseprők, fehér, piros és sárga esztergályozott, vagy gondosan gyaltul nyelkekkel, továbbá az ugynevezett cizrokkefék. A versenyképesség elbírálásánál két teljesen egyenrangú tényező jön tekintetbe; a minőség és az ár kérdése. A vevőközönség a rendkívül gondos kivitelű amerikai és a nagyon szép számból készült olasz seprőhöz van szokva. A magyar seprő tehát csak úgy vezethető be, ha kifogástalan kivitelű lesz. A seprőknek bőven kell cizrokot tartalmazniuk, mert a ritkás végű árut egyáltalában nem veszik át. Fontos dolog még, hogy ügyes és megbízható ügynök közvetítésével történjen az eladás. Az árak cíj London kalkulálándók 100 darabonként,

vagy grossonként sh és d-ben, de a rendel-tetési kikötő szerint gyakran kívánának fob Nápoly, Hamburg, vagy cíj delafrikai kikötőkre kalkulált árakat is. A consommeit elleni fizetés az első üzletknd nagyon nehezen vihető keresztül.

Mezőgazdasági szövetkezetek Szerbiában. A szerb mezőgazdasági szövetkezetek szövet-sége, a mely benne van a nemzetközi szövetke-zeti kötelekben is, most tartotta meg évi kongresszusát. A kongresszuson több, mint 2500 tag vett részt. Szerbiában a szövetke-zeti mozgalom alig tizenöt éves, ez tisztendő-vel elzöttül alakult meg a szövetkezesi kötelek és azóta a középponti szövetségen kívül még két kerületi középpont működik. A mezőgaz-dasági szövetkezetek száma 604. Ebből 585 helyi szövetkezet, két bevásárló- és érlelésítő szövetkezet, hét tejszövetkezet, és nyolcz fogyasztó szövetkezet.

A dohánykivitel. A pénzügyminisztérium 1908-iki költségvetésében kivételre eladott nyers dohány és dohánygyártmányokért az 1908-ik évre 850.000 koronával több bevétel van előirányozva, mint a mult évben. A kül-földi dohánypiac helyzete az utóbbi időben állandóan kedvező ugy, hogy nagyobb üzletre van kilátás. Az 1907-ik évi kedvező termés-kilátások voltak nérvadok a bevételi többlet megállapítására, mert a kedvezőbb termés folytán nagyobb mennyiségű belföldi dohán-yanag fog a kivitel céljaira rendelkezésre állani.

A sóhány elhárítása. A budapesti kereske-delmi és iparkamara aziránt fordult a kereske-delemügyi miniszterhez, hogy a vagonhíny következtében a bányáknál felhalmo-zódó sónak elszállítása és a fenyegető sóhány elhárítása érdekében a szükséges intézkedések megtélessenek. A miniszter ezen felterjesztés alapján a m. kir. államvasutakat szigoruan utasította, hogy a marosújvári és szigetka-marai sóbányának napjaink legalább 100 kocsi bocsásson rendelkezésre. Egyben meg-kereste a kereskedelemügyi miniszter a pén-zügyminisztérium vezetésével megibozott mi-niszterelnököt, hogy megfelelő mézidont többek közt hat havi hitelnyújtással oda hasson, hogy a kereskedők súkszerűségeiket még augusztus hó végéig beszerzhessék és ezzel elejét vegyék a sószállítványok torlásának.

„AGRARIA”
magyar gépforgalmi részvény-társaság,
a szab. osztr.-magy. államvasut-társ.
resziczal mezőgazdasági gépgyárának
vezérügynöksége.

! Mezőgazdák különös figyelmébe!
EGYVETEMES ACZÉLEKÉK.!

Tiszta aczélanyag
saját hámorainkból.

Előfőrhétetlen tégelyaczél-ekfeje.
Pánczélaczél-kormánylemez.
Magassított aczél-ekfeje.
Porvédő kerekék.
Aczél gőrendály.
Csak kiütásmástott nyeregekkelletl bíró talá-gt szállítunk.

! Képgyártás terén legelő rangu magyar gyártmány! Felüli-mulja az még a legnevezte-sebb idegen gyártmányokat is.!

Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az ősz-eszes talajművelőgépeket terjedőmódon ismerteti és egyáltalán a talaj állapot megmunkálására terjedelmes, szakszóris és minden gazdának érte-kes felvilágosítókat nyújt és díjmentesen küldönk.

„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2
Sürgőnyczim: „AGRARIA“ Budapest.

Gondoskodjunk idejében teli takarmányról

Ásványi-féle

Agraria kukoriczaszárítógép
nékülözhetően vált minden gazdaságban.

Kukoriczaszár mint takarmány.
Zsomolyázás és vermesléli eljáráskól kézzelgel szolgálnak felvilágosításal.

Levélzón: „AGRARIA“ Budapest, Váci-ut 2.

Fontos figyelmeztetés! Az Ásványi-féle kukoriczaszárító össze nem tévesztendő az amerikai Shredderkekkel, melyek inkább tápszakázak, de nem tépik a tengeriszárát és csak az Ásványi-féle szárítógép az egyedüli létező gép, mely a kukoriczaszárát nem szeszakáza, hanem szánaputeleságra tépi azt.

Gondoskodjunk idejében teli takarmányról

100 darabonként,

SZIVATTYUKAT

bármely czélra szállitunk

GYŐZŐ BÉLA ÉS TÁRSA

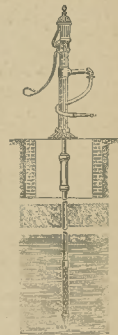
szivattyu- és fecskendő-spezialisták

Budapest, V., Báró Aczél-u. 3.

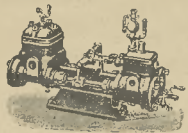
a Vigszínház tőzsomszédságában.

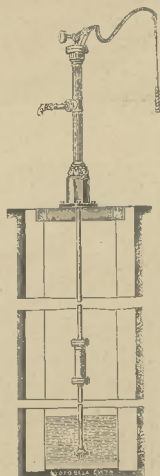
Northon-szivattyu.

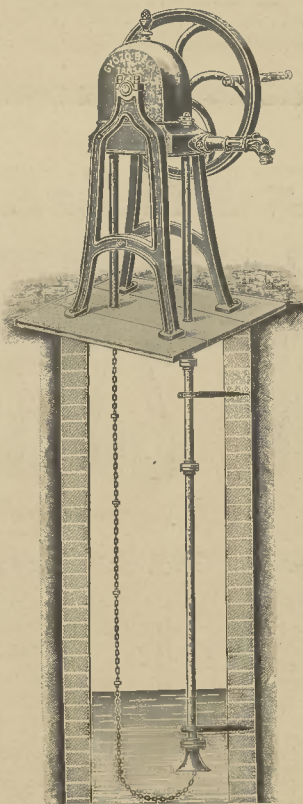
Northon-szivattyu.

Gőzszivattyu.

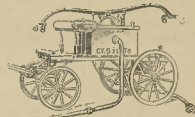
Rángatószivattyu.

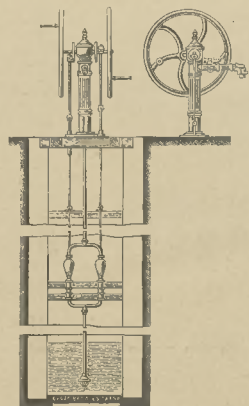
„DIADAL“
láncszivattyu.

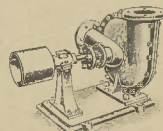
Trágyalészivattyu.

Kocsi-fecskendő.

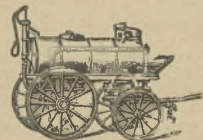
Kéthengerű szivattyu.

Kőforgó szivattyu.

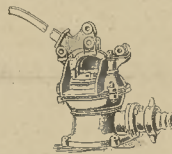
Wolga-szivattyu.

Trágyalé-hordókocsi.

Szárnyszivattyu.

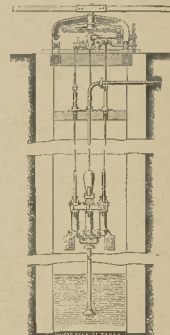
Diaphragma-szivattyu.

Építkezési szivattyu.

Omnia-szivattyu.

Járgányos szivattyu.

Trágyacsapok.

Stahel és Lenner

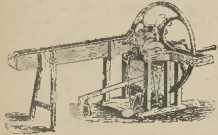
Zrieur- és lemez-
lyukasztó-gyár
BUDAPEST.

Ajánljuk trieurjeinket
és osztályozó gépeinket
gabona és hűvelyesek
tisztítására és osztályozására.

Tőrekrosták és minden
fajta lemezrosta gőz-
cséplő gépek számára. x x x

Takarmányszűk időben

mint a minő a jelenlegi is, nagy fontossággal bírnak a jó takarmánykészítógépek, melyekből a legjobb minőségű **szeoska- és repavágógépeket**, kítőnő rendszerű **amerikai kukoricaszártépgépeket**, valamint burgonya és egyebek főzésére kiválóan alkalmas és gazdaságos **„REFORM” gyorsfűlesztőket**, golyós és hengeres csapágyakkal ellátott **fedett biztonsági járgányokat** mérsékelt áron ajánl

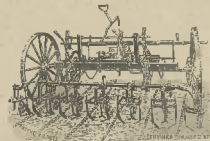
PROPPER SAMU mezőgazdasági gépezete

Budapesti, Váci-körút 52., hol is, mint egyedüli elárúsítóhelyen a valódi **„SACK”** ekék és egyéb valódi **„SACK”** talajmivelési eszközök, nemkülönben valódi **„WESTFALIA”** műtrágyaszóró-gépek, **„DEERING”**-féle amerikai fűkaszalógépek, **marokrakó- és kévekötő-aratógépek**, **szalmakötélfonógépek** stb. ugyancsak mérsékelt áron kaphatók.

Kimérítő ábrás árjegyzékek ingyen és bérmentve.

JOHANN ČERVINKA, PRAG II.

HAVLÍČEKPLATZ No. 26.

offeriert als Spezialität die weltberühmten automatischen Schnecken-Trieure, neuartige, leichte Klee- u. Grassämaschinen mit unverwüstlichem Stahlwerk, die weltberühmte automatische Rübenhacke „Patent Deyl“ geeignet für Rübe, Mais, Kartoffeln, Getreide, als auch zum Querscheiden der Rübenreihen und 2-scharige Stahl-Pflüge, kippar, mit Deichsel.

MEGJELENT

a KODOLÁNYI-féle 1908. évi

GAZDASÁGI ZSEBNAPTÁR

(48. évfolyam) a szokott csinos kiállításban, de az eddiginél bővebb és változatosabb tartalommal.

TARTALMA:

Naptári rész. — Hold kelte és nyugta. — Nevezetesebb államok hossz-, tér- és súlymértéke és azok értéke a métermérték szerint. — Az új mértékek s a régiéek átszámítására vonatkozó adatok. — A lovaknál használatban volt marokmérték átvitele centiméterekre. — Sikterületek és tömörtestek mértani számításai. — E szabályok alkalmazása a kazalok és boglyák köbtartalmának kiszámításánál. — Takarmány-memmység kiszámítása térfogat alapján. — Vetőmag-szükséglet. — A vetőmag páczolása üszög ellen. — Az állatok életkorának megállapítása. — Vemhességi naptár. — A legmegfelelőbb szoptatási időtartam a

gazdasági állatoknál. — A takarmányok tápanyagtartalma. — Az állatok tápanyagszükséglete. — Pénztári napló. — Anyag- (termény, állat, eszköz stb.) forgalmi napló. — Trágyázási, vetési és aratási jegyzék. — A napi takarmányadagok jegyzéke. — A gazdasági évi takarmány- és alomfogyasztásának előirányzása. — A trágyázás összesítése. — A vetés összesítése. — Az aratási eredmény összesítése. — Próbacéplések jegyzéke. — Cséplési napló. — Próbafejesek. — Hízó állatok próbamészálása. — Pároztatások, elletések. — Bélyegilleték. — Vásárjegyzék. — Kockázott jegyzetlapok. — Hirdetések.

ÁRA:

Helyben	K 2.80
Ajánlott postai szétküldéssel	„ 3.25
Utánvétellel küldve	„ 3.45

Megrendelhető
a „Gazdasági Lapok” kiadóhivatalában
Budapest, IV., Múzeum-körút 7.

Teljesen új a zsirmeghatározás terén a törvényileg védett

SAL-eljárás

(savmentes eljárás)

tej, tejfel és vaj zsirtartalmának meghatározásához új Butyrometerrel.

A legutóbbi kitüntetés:

Drezda városának tisztelődíja a II. tej-egészségügyi kiállításon Drezdában.

Dr. N. GERBER's Co. m. b. H., LEIPZIG.

Savány és tejtes tej részére.

1900. évi párisi világkiállításon „GRAND PRIX“.

KWIZDA-féle korneuburgi marha-táppor

Étrendi szer lovak, szarvasmarhák és juhok részére.

50 év óta a legtöbb ietállóban használatban ótvágytalanság, rossz emésztésnél, a tej javítására s a tejelés fokozására.

Egy doboz ára K 1.40, fél doboz 70 fillér.

Kwizda-féle

korneuburgi marhatáppor csakis ezen védjeggyel valódi.

Főreáltár: Török József gyógyszerész, Budapest, VI., Király-utca 12. szám. VI., Andrássy-ut 26. szám.

SEBES és ANTAL

Budapest, VI., Dávid-utca 1b.

Ajánljuk

eredeti Renauer-féle motorjainkat és szab. függőleges köves darálóinkat.

Teljes takarmánykamra-berendezések.

Arjegyzekekkel szivesen szolgálunk.

Szjgeti Lajos utófal

Hejj és Stiasny

Budapest, VIII., Muzem-körut 10.

ajánlják a legjobb anyagból készült kocsi-, ló- és nyergeszámákat, tejlátókrakat, záncsengek- és szárhátakat, mindennemű utazási- és sportcikkekkel

Arjegyzekek ingyen és bérmentve.

A lovak, szarvasmarhák, serécsék, juhok, szóval az összes háziállatok erőfeszítésére, edzésére, azok egészségének épségben tartására a

Brázay KINCSEM-FLUID KINCSEM-SZESZ

minden gazdaságban és állattenyésztésben nélkülözhetetlen.

Feltűnő a hasonló ezérra szolgáló külföldi szereket, mert a legbiztosabb a legjobb minőségű kipróbált anyagokból készül. Használatban van minden jelentékenyebb gazdaságban, állami és magánmésben, katonai, polgári- és versenystáloknak.

Kapható: gyógytár-, drogéria- és fűszerüzletekben, vagy közvetlenül a készítő: Brázay Kálmán cezegnél Budapesten.

l üveg ára 2,50 kor., 12 üveg ingyen csomagolás és bérmentes szállítással 24 kor.

A német birodalmi nagy ezüst érmével gazdasági czéylet tüntették ki Grabe és Vahle Bielefeldi czéget az 1907. június 6-án megtartott düsseldorfi vándorkiállításon

szab. répavágó gépeiért

az itt felsorolt előnye miatt:

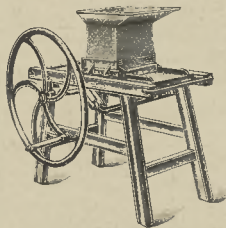
Páratlan munkamenység. Minden nagy- és középbirtokra nézve nélkülözhetlen.

Óránkint végez:

80-100 mázsát ... kézi hajtással.
160-200 mázsát ... motorhajtással.
Sima metszés épszűk szeletekben, teljes szerinti méretekben. Semmi nedvesítés. Fényes bizonyítványok kiváló gazdáktól és a híatal és Münsteri kísérleti állomásoktól. Sok kitüntetés.

Arakat tudakozásra közli.

Grabe & Vahle gazd. géppára Bielefeld, Westfahlen.

mag-
gubona-
burkonya-
fűszér-
gyapju-

ZSÁK

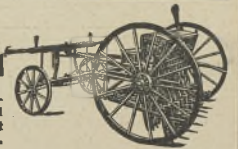
kazal-
repce-
behordási-
ros/anj-
wngzon-

PONYVA

HONI IPARI

szabadalmazott

LOSONCI DRILL

felőkerek sorvetőgép, munkaközben beállítható, aluli és felső vető-szerkezettel, szabadalmazott magmegboronálással.

ELSŐ LOSONCZI MEZŐGAZDASÁGI GÉPPYÁR

BASCH és TARJÁN mérnökök, LOSONCZ.

Arjegyzekek kívánatra ingyen és bérmentve. Kizárólagos vetőgéppár.

A Kolozsvári erdőnyezsi országos A nagyváradi mezőgazdasági kiállításon I. díjjal, tészen elismeréssel kitüntetés.

Hirdetmény.

Eladásra kerül nagy mennyiségű első osztályú sima és gyökeres Riparia Portalis Vitis Salonis és Rupestris Monticola alanyvessző. Továbbá ily alanyokon készült első osztályú gyökeres fásoltvány a legkitünőbb csemege- és borfajokban; ugyszintén sima és gyökeres hazai szőlővessző. — Fajtisztaságért kezeséget vállalunk.

Badacsony-Szentgyörgyhegyi szőlőültványtelep Tapoleza, Zalamegye.

Szőlőkötöző fonal, csomagoló vászon, kötelek, zsák-zsinegek, lóokróczok, HUNGARIA kettős kézi kévekötelek fűveggel.

NAGEL ADOLF Budapest, Arany János-utca 10.

Zsák- és ponyvagyár, kölcsműintézet. Vétel, eladás és cserés. Sürgőnyczim: NAGELA BUDAPEST. Vidéki telefon: 35 92.

Eredeti Hanna-vetőárpát

a párisi kiállításon „Grand Prix”-vel kitüntetve, megvételre ajánl **Kubiesek Ferenz** földirtókos **Cellechovitz**, Prossnitz mellett, Morvaországban.

Nemes fűzfavessző dugványok

s. p. angol vimindis, s vimindis regalis, s vimindis purpurea eladók **100 darabonként 4 koronáért** a Zasilzi állomáshoz szállítva. Ugyiszintén nagyobb mennyiségű nemes fűzfavessző kosáronális célra is van eladó. Csomagolás onkoltságon számítatik. — Megrendelések intéződik a „**Sárori uradalomhoz**” (Nagy-Sáro, Bars megye).

100 pár díszlőszerszám.

Mell- és kumnet, ezüst- és aranydíszlőszerszámok, mindenféle munkaszerszámok, gazdasági pokróczok, lőtákarok, régi és új esőköpenyek, halmeztások, zöld munkaszabonyok, mindenféle uniórtások, lóvák, fűrészek és gyermek-nyergerek, régi és új fegyverek, kardok és puskák, tűzálló kasszák minden nagyságban, kézi vaskasztatók, másoló prések, gyepelőzárak, Caudage-ok és mindenféle hasonló szerszámok olcsóbban mint bárhol kaphatók.

Wien, IX., Trüdelnhalle 105. — Telefon 30.745. — A küldemény utánvétellel eszközöltek. Nem alkalmas tárgy kieszerltek.

Uradalmi tej megvételre kerestetik **500 — 1500-ig napi termelés, 1908 január hó 1-től egy évre.** Ajánlatok a **Tejtermelő Szövetkezet**-hez Budapest, VI., Szobi-utca 5. szám intézendők.

Kovács Soma és Társa Arad

Mc. Cormick Harvesting Machine Co. vezérképviselete

Egyedüli cég, ki az összes külföldi aratógépek alkatrészeit szállítja gyári áron. Kéveközfőnlő legolcsóbb napi árban.

Kocsigyártás.

Budapesti kovács- és kocsigyártó-ipartestület védnöksége alatt álló **Köcsi Árucarnok Szövetkezet** BUDAPEST, VII. kerület, Rákóczi-ut 72. szám. Magyarország legnagyobb kocsiraktára.

Yorkshirei tenyészállatok

eredeti Angliából importált legnagyobb fehér fajból, elsőrendű malacok és idősebb állatok 616 súlyra 2 korona kilgr.-ként eladó. Megrendelések **Frey Károly** hercegi uradalmi intézőhöz **Pusztavacs, Pest megye.**

GAZDÁK figyelmébe!

50% olcsóbb, mint bármely más világító anyag a **pyroleum** világítása.

A pyroleum szagtalan, nem füstöl, nem gyúlékony és már **több ezer uradalommal bevezetett.**

Számos elismerő levél néltam betekinthető. Próbaküldemények 2 korona utánvét mellett. Kiváratra prospectus ingyen és bérmentve

Degen Jakab BUDAPEST, IX. ker., Kőzraktár-utca 29

Angol emdeni libák eladók darabonként 10 koronáért **Kellerits Ferenz** főtanítónál **Moson-Szentmiklóson,**

Keltetőgépek díjtalanul próbára. Keltetőgépek a legjobbak és legolcsóbbak. Keltetőgépek sok más különböző bizonysítvány és ajánlatok egész Ausztria és Magyarországban, melyek bármilyen díjtalanul megküldetnek. **Keltetőgépek tyúk-, liba-, fogoly-, fazécs- és kasszabólakoz.**

Keltetőgépek részletesre Keltetőgépek eszaki-ajlati Ausztriában és Magyarországon. — Egyedüli szállítója **G. Mücke, Kelsenberg bei Wien, III. sz. ker. osztrákban** az egyedüli gyár.

Világhírt szabadalom 18 államban

Stádel-Torkos földmértaliga kapható Stádel gépközlemben, Győrött

Sárga Orpingtonok

fajtisza, remek példányok 10.—koronától kezdve kaphatók **Balogh Peter** telepén Szentendrén.

Nagy uradalom

élén álló okleveles főtiszt jutányos feltételek mellett elvállalja:

gazdasági ügytervek biztos jóvedelmességéi alapra fektetett kidolgozását, gazdaság felügyeletét és ellenőrzését, számviteli berendezését és azok rendszeres vezetését, mezőgazdasági gyár-üzemek berendezését, kezelését és hasznosítását, tehénészet berendezését, tejtermékek értékesítését, hizlalni való tarka és jármos ökrök, tejsó tarka tehének beszerzését, erdők kezelését és kibaszalását. Birtok-becslés, bérleti és hiteltörvényben eljár. Szives megkeresések „Teljes garancia 1183.” alá a kiadóba kéretnek.

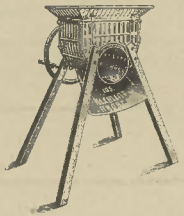
Nyultenyésztő Mintatelep Csillaghegy 10. sz.

elad. belgáriást, bénsikék örökös, francia, koszoru, szászországi, normandiai has- stb. fajnyulakat, emdeni örökösöket, sárga orpingtonokat 5 koronától.

Három 3 éves tenyésztőigazolványos

muraközi mén eladó.

Politzer Géza nagykorpádi (Somogy m.) gazdáltságában.

Répa- és burgonyavágókat

felülmulhatlan teljesítőképességgel, újszerkezettől kupaiaku dobbal készítve, ajánl

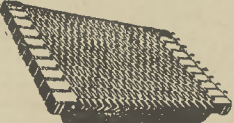
JOSEF KLEMENT mezőgazdasági gépgyára Hrobec a. d. Elbe, Böhmen.

Rum és legfinomabb likőr előállításához küld utasítást

ingyen **WATTERICH A.** BUDAPEST, VII., Dohány- utca 5. sz.

„UNIKUM” magas tűzálló képességű takarékröstályok!

Tartós!! Nem salakosodik!! Nem görbül!!

Nagy szőnmegtakarítás!!

Azonkívül jutányosan szállítunk bármely más rendszerű rostályokat is. A Van-Baerle féle S. S. jegyű kaszánkésződa nem titkos szer **BÁRDOS és BRACHFELD** műszaki nagykereskedés és hat. org. villamosági vállalat BUDAPEST, VI. KER., GYÁR-UTCZA 23. SZÁM

ROESSEMANN & KÜHNEMANN

KOPPEL ARTHUR-féle vasutak.

Prága, Bécs. BUDAPEST, VI., Váci-ut 113 — 115. Zágráb, Berlin.

Gazdasági-, ipar- és erdei vasutak nyomjelzése, tervezése és építése.

SINEK, hordozható vágányok, fordító korongok, kocsik, **MOZDONYOK**

BÉRBE is adatnak.

Répa vasutak

Használt anyagok állandó raktára.

GRÓF TELEKI ARVÉD

DRASSÓI URADALMA.

Sürgönyezim :
Teleki uradalom,
Koneza.

Gyorsfejlődésű telivér magyar marha, Po-
landchina tenyészsertések, vetőmagtermelő
telepek, pekingi kacsák, emdeni ludak, Or-
pingtonok, költőgépek.

Postatakarékpénztári
cheque-szám 172.
Clearing-forgalom.

Posta, távirtda, vasut:

KONCZA, Alsó-Fehérmege, 1907. december 24.

Tisztelt gazdatársunk!

Van szerencsénk becses tudomására hozni, hogy
ezidén elsőrendű minőségben, de a folyton fokozódó meg-
rendelésekhez képest korlátoit mennyiségben szállít-
hatunk:

Duppani zabot *Prairie királyné tengerit*
Dollár zabot *Székelly tengerit*
Abundáns zabot *Putyi tengerit*
Korán érő tavaszbuza
Óvári bőtermő takarmányrépamagot
Oberndorfi takarmányrépamagot
Koránérő és bőtermő karós- és bokorbabokat
Olaszemdeni gunarakat
Pekingi gácsérokat
Fehér Orpingtonkakasokat
Bronzpulykakakasokat
Igavonásra igen alkalmas magyar üszöket
Magyar igavonó ökröket
Magyar elsőrendű tenyészbikákat
Polandkína tenyészkanokat
Bernáthegyi tenyészebeket
Lámpanélküli kelletőgépeket

Szives megrendeléseiket idejekorán kéri

kiváló tisztelettel

Gróf Teleki Arvéd
uradalmi intézősege, posta: Koneza.

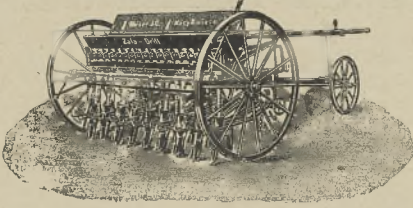
- 1887 Deás ezüst díszoklevél
- 1887 Deás dicsőítő oklevél
- 1888 Nagykőrös elismerő oklevél
- 1888 Nagykőrös aranyérem I. díj
- 1888 Pécs aranyérem I. díj
- 1888 Pécs díszoklevél, I. díj
- 1888 Berlin bronz állami érem
- 1890 Wien arany állami érem, I. díj
- 1891 Berlin aranyérem, I. díj
- 1891 Temevár bronz állami érem
- 1896 Budapest millenniumi díszoklevél, I. díj
- 1897 Brukxelles díszoklevél, I. díj
- 1899 Nagy-Enyed díszoklevél, I. díj
- 1899 Szeged II. oklevél, bikákért
- 1899 Szeged ezüst-díj, kacsákért
- 1899 Szeged díszoklevél, I. díj vetőmagvakért
- 1900 Nagy-Szeben, dicsőítő oklevél, I. díj
- 1900 Páris Grand Prix, leg. I. díj
- 1901 Nagy-Enyed díszoklevél, I. díj
- 1902 Nagy-Szeben díszoklevél, I. díj
- 1903 Kolozsvár I. aranydíj kacsákért
- 1903 Kolozsvár I. aranydíj bikákért
- 1903 Kolozsvár I. aranydíj tehénkért
- 1903 Kolozsvár IV. aranydíj tehénkért
- 1903 Kolozsvár díszoklevél baromfiért
- 1902 Budapest I. bikadíj
- 1902 Budapest főváros I. tiszteletdíja bikákért
- 1904 Budapest I. bikadíj
- 1904 Budapest II. bikadíj
- 1904 Budapest III. bikadíj
- 1905 Budapest I. bikadíj
- 1905 Nagy-Enyed I. bikadíj
- 1905 Nagy-Enyed I. díj, díszoklevél vetőmagokért
- 1906 Torda I. díj, díszoklevél vetőmagokért
- 1906 Bukarest I. díj, díszoklevél vetőmagokért
- 1906 Bukarest I. aranydíj kacsákért
- 1907 Pécs díszoklevél költőgépeért
- 1907 Nagykőrös díszoklevél költőgépeért
- 1907 Sepső-Sat-György aranyérem költőgépeért

Weiser J. C.

gazdasági gépgyár és vasöntőde Nagy-Kanizsán.

Malomépítéset. — Teljes szivattyuművek.

Ajánlja: **Szab. rendszerű „Egyetlen“ magyar lenvető-gépét 27—43 sorral.**

Szab. „Zala-Drill“ sorvető-gépét. Különleges kukoriczavető-gépeket. Mindennemű gazdasági gépet elsőrangú kivitelben.

Szecska-, répavágó és ekekéseket minta szerint. Öntvényeket nagyban.

Évi 2000 koronával dotált

Intézői állás

betöltendő.

Feltételek: Magasabb szőlészeti képesítés, vagy rendkívüli sikeres gyakorlat kimutatása. — Magyar és német levelezés. Könyvelésbeni jártasság. — Szőlőoltványoknak nagyban való előállítására, — amerikai anyaiskolák, — termőszőlők, — de különösen **egy nagyszabású kereskedelmi szőlőtelep önálló vezetése** körül kimutatható bő és sikeres gyakorlat. Fáradtságot nem ismerő szorgalom. Józan életmód.

Bizonyítványmásolatokkal ellátott ajánlatok, amelyek vissza nem küldetnek teleptulajdonoshoz intézendők **Nagy-öszre**, Torontál megye.

Buding Károly

Veszek 1.800,000 drb különféle fajtájú, egészséges, fajtiszta, fagymentes európai oltógalyakat 6—9 cm vastagságban, lehetőség szerint teljes hosszúságban. Lehetőség szerint kérek mintát. Az oltógalyakat lanya ha idő mellett azonnal elszállíttatnám. Apróbb tételekről is fogadok el ajánlatokat. A vevők hosszú feltüntetendő!

Műmellékletekkel ellátott 1907—1908. évi **szőlőoltvány-árjegyzékom**, — ez idényben már a második kiadás, — a napokban jelenik meg, amit mindenkinek, aki azt kéri, ingyen küldök.

„Millenniumtelep“ Nagy-ösz.

Torontál megye.

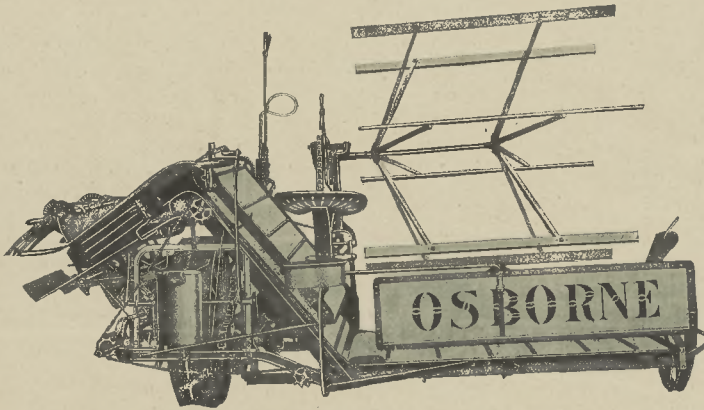
OSBORNE

OSBORNE

OSBORNE

OSBORNE

hirneves amerikai

OSBORNE

OSBORNE

OSBORNE

OSBORNE

hirneves amerikai

kévekötő és marokrakó aratógépeket, fűkaszalógépeket, tárcsás és rugós fogas boronákat stb. szállít

KÜHNE E. mezőgazdasági gépgyára MOSONBAN.

Mindennemű **TALAJMIVELŐ ESZKÖZÖK.**

SORVETŐGÉPEK. Műtrágyaszórógépek.

Modern **takarmánykészítő berendezések**

Fiókraktár: **DEBRECZEN, Piacz-uteza 28.**

Fiókraktár: **BUDAPEST, VI., Váci-körút 57a.**

Fiókraktár: **TEMESVÁR, Uri-uteza 8.**

Vöröslóhere-magot vásárlók.

Kisarankás áruért **160** koronáig

Arankamentes áruért **170** koronáig

fizetek métermázsánsként ab vidéki állomás, ott
átvéve és kifizetve.

Ajánlatot és 5 kilós mintát utánvétellel kér
az eladó mennyiség közlésével

Mauthner Ödön

cs. és kir. udv. magnagykereskedése

BUDAPESTEN.

ČERNOVSKÝ ÉS TÁRSA

gazdasági gépgyár

és vasöntöde

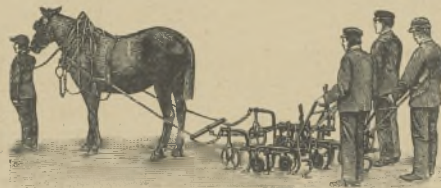
Böhmisch-Brod bei Prag.

Fiókok:

Krakó, Jaroslau, Dubna (Oroszország.)

Legnagyobb gazdasági gyár
kapáló-gépekre Magyaror-
szágban és Ausztriában.

Minden megrendelés egész waggon-
rakományokban is azonnal elintéz-
ve. Export minden répatermelő ál-
lamba. Evi gyártás 15–20.000 drb.
Árjegyzék az összes gazdasági gé-
pekről ingyen és bérmentve. Ismét-
eladónak jutalék.

Ajánlja:

saját maga által kipróbált és jól bevált összes
saját gyártmányu gazd. gépei mellett 8 speciális, vala-
mennyi kiállítás és versenyeken első díjakkal jutalmazott

KAPÁLÓ GÉPEIT

ezukorrépa, reepeze, kukoricza, burgonya, szőlő
és komló egy- és többsoros művelésére.

TRÁGYAGIPSZ!

Mint az összes
hazai gipsz-gyárak
központi irodája,
ajánlunk

KITÜNŐ TRÁGYAGIPSZET.

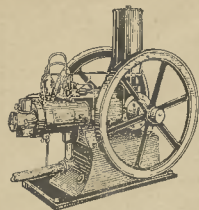
A leghálásabb és legolcsóbb műtrágya a trágya-
gipsz, a mely különösen sikerrel alkalmazható:

istállótrágya javítására és konzerválására,
luczerna, lóhere és pillangós növények trá-
gyázására, mészszegény vagy szikes tala-
jok javítására, szőlőtrágyázásra, burgonya-
és konyha kertészethez.

Legolcsóbb árajánlattal bármely vasuti állomásra a legnagyobb készséggel szolgál a

Magyar Gipszkereskedelmi Részvénytársaság Budapest
V. ker., Dorottya-utca 9.

Góliát nyersolajmotorok.

Az eddigi nyersolaj-motorok között a legegyszerűbb, eszményi tökéletességi és pusztíthatatlan erős szerkezetűek. A legcsekélyebb nyersolaj-fogyasztásért, üzemképességért teljes garancia vállalatik Gyors szállítás és üzembe helyezés. — Áránálaltal készséggel szolgál:

TELEFON 46-71. **TIMÁR EDE** cég
Budapest, V., Lipót-körut 28. szám.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Budapest, VIII., Baross-utca 10. szám.

Alakult 1900. Alakult 1900. Alakult 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával . . . 1,970.340.— kor.
Tartalékok 764.780.16

Összesen: 2,735.104.16 kor

1901. évi fölösleg 90.349.— kor. 1904. évi fölösleg 72.488.23 kor
1902. " " 59.782.26 " 1905. " " 61.780.60
1903. " " 109.331.73 " 1906. " " 38.243.65

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére, különféle módokat szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban része sülnék és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjviszterítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlést határozattal tartalékba helyeztetett. — Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 49%-os díjviszterítést kaptak. — Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2 2/3%-os díjviszterítésben részesültek. — Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adták fel biztosításukat, 5% eredményben részesültek.

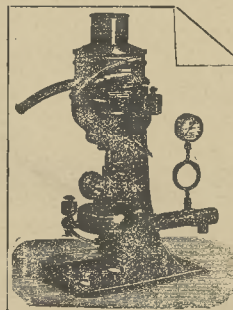
Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál **az igazgatóság.**

ALFA-SEPARATOR

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPESTEN.

TEJGAZDASÁGI
GÉPGYÁR.

Iroda, raktár és gyártelep:
VI., Lomb-utca 11.

Alfa-Laval Separatorok kézi és erőhajtásra

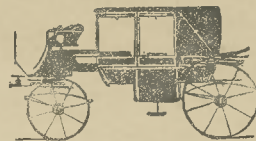
40-2000 tr. óránkénti munkabírassal. Mindennemű tejgazdasági eszközök és gépek gyártása, Tejgazdasági telepek berendezése és átalakítása. Díjtalan tanácsadás minden tejgazdasági kérdésben. Árjegyzékek, tervek és költségvetések bérmentve.

Több mint 770 első díj!

Több mint 500.000 Alfa-Laval Separator az egész világon!

!! Az Alfa-Laval Separator a legjobb !!

Stumpf Károly kocsigyártása.

Ajánlja dűsan felszerelt raktárát minden jellegű kész kocsikból aránylag jutányos áron. A gyártmány jó minősége és szilárdságáért kezeskedik a cég régi jó hírneve. Gyártelep és kocsiraktár: Budapest, IX., Soroksári-út sarkon és Vágóhid-utca 2.

ACZÉL EKÉK.

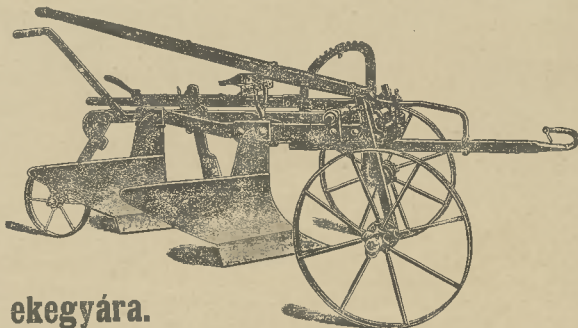
Ajánlom a legjobban bevált szerkezetű, teljesen aczélananyagból, páncélt aczél kormányokkal, tégely-aczélból készült ekéfejjel

egyes egytetemes és többvasu ekéimet,

valamint talajmivelő eszközeimet teljes szavatossággal olcsó ár és kedvező feltételek mellett.

Bächer Rudolf kizárólagos ekegyára.

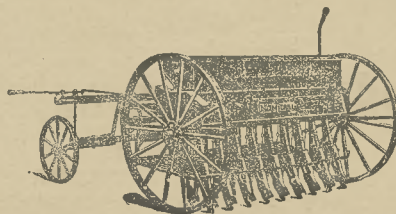
Magyarországi vezérképviselő **SZÜCS ZSIGMOND** Budapest, VI., Nagymező-utca 68. sz.

Mielőtt vetőgépet vesz, érdeklődjön az

„UNICUM DRILL“

vetőgépek iránt gazdatársainál. Ezen vetőgép az egyedüli, melylyel sík és hegyes talajon egyenletesen lehet vetni, mely a magot nem sérti és szabályosan elosztja. Több mint 26.000 darab ily vetőgép van az egész világon elterjedve, melyekről ezer és ezer elismerő nyilatkozat áll a t. gazdaközönség rendelkezésére.

MELICHÁR FERENCZ kizárólagos vetőgépgyára.

Magyarországi vezérképviselő:

Szücs Zsigmond.

Budapest, VI., Nagymező-utca 68. sz.

Gőzekéket

gőz-utihengereket és gőz-utimozdonyokat

legtökéletesebb szerkezettel és legolcsóbb árak mellett szállítanak

JOHN FOWLER & Co.

BUDAPEST—KELENFÖLD, vasút-állomás
számaival szemben.

Közlekedés vasuton és villamos vasuton.

TELEFON: 42—50.

Nagy fehér nemesített Yorkshire fajsértés

Törzstenyészetem ajánlja állandó készletét elsőrendű fiatal tenyészkozzák és kanoknak, idősebb állatokra előjegyzések szükségesek. Ugy szintén állandóan kapható hizlalásra alkalmas fiatal malacz.

Továbbá **berni törzstenyészetemből** állandó készlet van fiatal hágo-képes berni fajbikkákból. A tenyészetek országos törzskönyvelve vannak és az eddig látogatott kiállításon I. díjat nyertek. — A tenyészet megtekintése szivesen engedélyeztetik.

ECKSTEIN FÜLÖP Lugos,
bolduri gazdaság.

DRÖSSLER KÁROLY cs. és kir. szabad. gazdasági géppár

Budapest, VI. ker., Váci-körút 59. szám. Gyár: POZSONY.

Magánjárókat, gőzmozgonyokat, cseplőgépeket

egy gőzmozgonyhoz, mint benzinlokomotivokhoz,

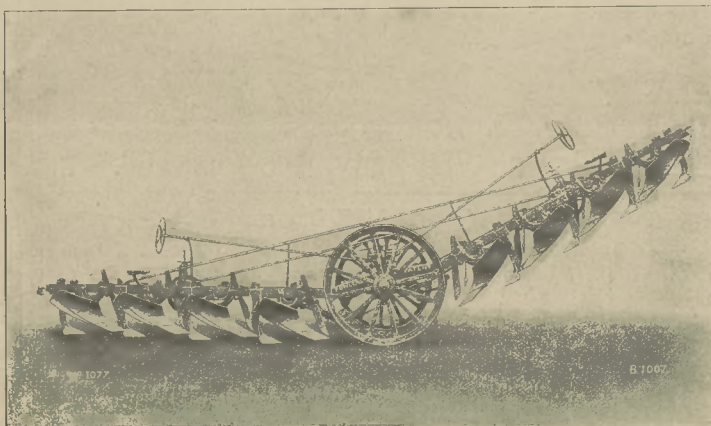
szalmakazalozókat, gőzekéket, vetőgépeket, burgonya-kiemelőgépeket

mindenféle egyéb gazdasági gépet szállít a legtökéletesebb és szilárd szerkezettel, kedvező árak és fizetési feltételek mellett.

Árajánlatok és költségvetések kívánatra díjmentesen küldetnek.

Képviseleők jutányos feltételek mellett felvételnek.

GŐZEKÉKET

gőz-utimozdonyokat

és

gőz-utihengereket

legtökéletesebb szerkezettel és legolcsóbb árak mellett kisebb és nagyobb gazdaságok, szövetkezetek és bér-szántó - vállalkozók részére szállítanak

JOHN FOWLER & Co.

Budapest - Kelenföld,
a vasutállomással szemben.

TELEFON 42—50.

TELEFON 42—50.